

การจัดทำแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถาม
และญัตติ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยาการ
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
กรณีศึกษา การจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา
เกี่ยวกับที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์

นายชยพล ธานีวัฒน์

รายงานวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13
สถาบันพระปกเกล้า

พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

การจัดทำแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ
เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากรสำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษา การจัดทำฐานข้อมูล
เกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ

โดย

นายชยพล ธานีวัฒน์

รหัสประจำตัว 64-13-18

สถาบันพระปกเกล้า

รายงานวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง การจัดทำแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและสถิติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากรสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษา การจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ

อาจารย์ที่ปรึกษา :

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประมา ศาสตรระจิก)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม :

.....
(อาจารย์วิทวัส ชัยภาคภูมิ)

อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13

.....
(ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)
เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

บทคัดย่อ

- ชื่อผู้จัดทำ : นายชยพล ธานีวัฒน์
 นักศึกษาศาสน์พระปกเกล้า หลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
 สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13
- ชื่อหัวข้อเอกสาร : การจัดทำแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ
 เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากรสำนักกฎหมาย
 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษา การจัดทำ
 ฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์
- อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. ประมา ศาตตระรุจิ
- อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม) : อาจารย์วิทวัส ชัยภาคภูมิ

การศึกษากำหนดแนวทางในการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากรสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษา การจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ เป็นการดำเนินการศึกษาระยะเทียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของวิทยากรสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ร่างกระทู้ถามและญัตติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ที่ให้บริการแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในสมัยปัจจุบัน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ จากนั้นนำข้อมูลเหล่านี้มาศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาจากเนื้อหาของกระทู้ถามและญัตติต่าง ๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ และวิเคราะห์ผลการศึกษาดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ การทราบถึงสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ โดยผลการศึกษาพบว่า จากการดำเนินงานทางด้านการควบคุมการบริหารราชการ วิทยากรซึ่งมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานยกกระทู้ถามและญัตติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และจัดเก็บข้อมูลกระทู้ถามและญัตติลงฐานข้อมูลอย่างเดียว ซึ่งจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานดังกล่าวได้พบสภาพปัญหาของหน่วยงานในการปฏิบัติหน้าที่ยกกระทู้ถามและญัตติในด้านระบบการจัดเก็บเอกสารและการสืบค้นข้อมูล ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่ใช้ดำเนินการ ปัจจุบันมีสภาพปัญหาเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ปัญหาด้านบุคลากร และปัญหาด้านเครือข่ายข้อมูล

โดยการศึกษาในกรณีศึกษาปัญหาการยกร่างกระดูกและญาติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ดินทำกิน และการออกเอกสารสิทธิ์พบว่า ปัญหาที่ดินทำกินและการออกเอกสารสิทธิ์นั้น เป็นเรื่องที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ความสำคัญและมีการใช้บริการในการยกร่างกระดูกและญาติเป็นจำนวนมาก สำหรับขั้นตอนการยกร่างนั้น โดยทั่วไปไม่มีความแตกต่างจากประเด็นอื่น ๆ แต่สิ่งที่แตกต่างอย่างชัดเจนคือ เนื้อหาและข้อมูลต่าง ๆ กล่าวคือประเด็นปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์นั้นมีความซับซ้อนกว่าปัญหาทั่วไป เช่น ปัญหาน้ำท่วม ถนนชำรุด การสร้างสะพาน หรือการติดตามโครงการต่าง ๆ ของรัฐ ซึ่งเป็นกระดูกและญาติที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องการให้วิทยากรยกร่างให้เสมอ ปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน และการออกเอกสารสิทธิ์นั้น จากการศึกษากระดูกและญาติที่มีการยกร่างให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมาพบว่ามีประเด็นที่หลากหลายกว่าเรื่องทั่ว ๆ ไป ดังนี้ ปัญหาความขัดแย้งเรื่องแนวเขตที่ดินระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชน ปัญหาความทับซ้อนของแนวเขตที่ดินระหว่างหน่วยงานของรัฐ ปัญหาการกระจายการถือครองที่ดินและที่ดินรกร้าง ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ทับซ้อนกับที่ดินของรัฐ ปัญหาการบริหารจัดการที่ดิน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ยกร่างกระดูกและญาติของวิทยากรสำนักกฎหมายนั้นประสบปัญหาเนื่องจากการยกร่างกระดูกและญาติจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ ร่างกระดูกหรือญาติในประเด็นนี้ที่เคยมีผู้ยกร่างมาแล้ว ข้อมูลด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลเกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเหล่านี้ รวมทั้งงานวิชาการ บทความที่สามารถนำมาประกอบการพิจารณาได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่มีการคัดกรอง วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินการค้นคว้าจากแหล่งต่าง ๆ ตามอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด สอบถามจากผู้ที่เคยยกร่างมาแล้ว ซึ่งทำให้เสียเวลาในการรวบรวมข้อมูลและการยกร่าง

การศึกษาแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลการยกร่างกระดูกและญาติเกี่ยวกับปัญหาที่ดินทำกิน และการออกเอกสารสิทธิ์ พบว่าจากการศึกษาการยกร่างกระดูกและญาติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ดิน และการออกเอกสารสิทธิ์ ทำให้ทราบถึงปัญหา สาเหตุ และข้อจำกัดที่อาจทำให้ประสิทธิภาพในการให้ยกร่างกระดูกและญาติลดลง โดยสภาพปัญหาสำคัญที่พบ ได้แก่ แหล่งข้อมูลที่ข้อมูลอยู่กระจัดกระจาย การจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ เนื้อหากระดูกและญาติที่มีความซับซ้อน ซึ่งจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลกระดูกและญาติ ทั้งนี้ เพื่อให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากรสำนักกฎหมาย ผู้ศึกษาจึงได้จัดทำฐานข้อมูลการยกร่างกระดูกและญาติเกี่ยวกับปัญหาที่ดินทำกิน และการออกเอกสารสิทธิ์ โดยอาศัยกรอบแนวคิดทฤษฎีการจัดการความรู้ แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนนักปฏิบัติ การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การสร้างฐานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดำเนินการ โดยมีแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูล ได้แก่

1. การพัฒนาด้านการบริหารจัดการฐานข้อมูลกระทุ่ถามและญัตติ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาการจัดทำฐานข้อมูลการยกร่างกระทุ่ถามและญัตติที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการวางแผนการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ จัดระบบการสืบค้นข้อมูล และจัดฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรภายในเพื่อให้เข้าใจการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล และมีการพัฒนาต่อยอดต่อไป

2. การพัฒนาด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบข้อมูลจากหน่วยงานภายใน โดยมีการพัฒนาการสร้างเครือข่าย การสร้างเครือข่ายโดยติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลกระทุ่ถามและญัตติของสำนักต่าง ๆ เพื่อสะดวกต่อการเรียกใช้งานในการให้บริการยกร่างกระทุ่ถามและญัตติได้รวดเร็ว พัฒนาด้านการจัดเก็บข้อมูล และพัฒนาด้านการสืบค้นข้อมูล พัฒนาระบบการสืบค้นข้อมูล โดยการติดตั้งโปรแกรมการสืบค้นฐานข้อมูล เพื่อใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระทุ่ถามและญัตติ โดยประสานขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่พัฒนาระบบจากสำนักสารสนเทศ

3. การพัฒนาด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก โดยมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถเชื่อมโยงสารสนเทศระหว่างหน่วยงานโดยเชื่อมโยงศูนย์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เช่น มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับกระทุ่ถามและญัตติ หรือข้อมูลของกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระทุ่ถามและญัตติ

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำเอกสารวิชาการเรื่อง “การจัดทำแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทุ่ถามและญาติ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากรสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษา การจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์” จะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงได้หากปราศจากความกรุณาและความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ประมา ศาสตราจารย์ อารจารย์ที่ปรึกษาในการจัดทำเอกสารวิชาการส่วนบุคคลฉบับนี้ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ตลอดจนชี้แนะแนวทาง ในการจัดทำเอกสารวิชาการ และกรุณาตรวจพิจารณาร่างเอกสารวิชาการนี้จนเสร็จสมบูรณ์ รวมไปถึง บุคลากรของสถาบันพระปกเกล้าทุกท่านที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนานักบริหาร ระดับสูง สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13 ในครั้งนี้ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดทำ เอกสารทางวิชาการส่วนบุคคลจนสามารถสำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

ผู้ศึกษาขอขอบคุณ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย และ ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานกฎหมาย 3 สำนักกฎหมาย ที่ให้การสนับสนุนและให้โอกาสให้ผู้ศึกษาได้เข้ารับ การฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13 ทำให้ผู้ศึกษา ได้รับความรู้ใหม่ ๆ และวิสัยทัศน์อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่การปฏิบัติงานและการพัฒนาตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวไปสู่การเป็นผู้บริหารของสำนักงานฯ ต่อในอนาคต และขอขอบคุณ นางสาววิวรรณ เขียววิชัย ผู้เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการอบรมและจัดทำเอกสาร ทางวิชาการในครั้งนี้มาโดยตลอด

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิชาการฉบับนี้จะช่วยให้ผู้อ่านหรือผู้ที่ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมากขึ้น รวมทั้งสามารถนำไปต่อยอดในการศึกษาวิจัยในแง่มุมอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อวงการนิติบัญญัติต่อไป หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียวทุกประการ

นายชยพล ธาณีวัฒน์

นักศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง

สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13

สถาบันพระปกเกล้า

พฤษภาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ประเด็นการศึกษา	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	3
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	5
2.1 แนวคิดเรื่องการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน	5
2.2 แนวคิดและการจัดการความรู้ในองค์กร	10
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูล	14
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์	22
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ	25
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	29
3.1 ขั้นตอนการดำเนินการ	29
3.2 วิธีการเก็บข้อมูล	29
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	30
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	30
บทที่ 4 ผลการศึกษา	31
4.1 อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	31
4.2 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักกฎหมาย และหน้าที่ของวิทยากร สำนักกฎหมาย	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 กระบวนการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ	33
4.4 การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ	37
4.5 ปัญหาในการปฏิบัติงานการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ	38
4.6 ปัญหาการยกร่างกระทู้และญัตติที่เกี่ยวกับปัญหาที่ดินทำกิน และการออกเอกสารสิทธิ์	39
4.7 ความสำคัญของฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ	42
4.8 แนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลการยกร่างกระทู้ถามและญัตติเกี่ยวกับ ปัญหาที่ดินทำกินและการออกเอกสารสิทธิ์	43
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	46
5.1 สรุปผลการศึกษา	46
5.2 การอภิปรายผล	47
5.3 ข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	53
ประวัติผู้ศึกษา	78

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนและให้บริการแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการปฏิบัติหน้าที่ด้านนิติบัญญัติและการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2554 ได้กำหนดให้สำนักงานฯ มีอำนาจหน้าที่ สนับสนุนการตรากฎหมาย สนับสนุนการควบคุมและการบริหารราชการแผ่นดิน สนับสนุนการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และสนับสนุนบทบาทภารกิจตามที่รัฐธรรมนูญ กฎหมาย และข้อบังคับการประชุมสภากำหนด โดยสำนักกฎหมายเป็นหน่วยงานหนึ่งภายใต้สังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ถูกกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่และภารกิจในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติและการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันประกอบด้วย การยกร่างกฎหมาย การร่างกระทู้ถาม และการร่างญัตติ เพื่อให้บริการแก่สมาชิกฯ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะในส่วนของกรร่างกระทู้ถามและญัตติซึ่งเป็นหน้าที่ของวิทยากรสำนักกฎหมาย เป็นการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่การตรวจสอบและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามกระบวนการของฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ทำให้มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างถูกต้อง การตั้งกระทู้ถามจึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตรวจสอบ ติดตามการปฏิบัติหน้าที่ และเปิดโอกาสให้ฝ่ายบริหารได้ชี้แจงตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับส่วนงานราชการต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในเรื่องนั้น ๆ รวมทั้งนำเอาความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปพิจารณาเพื่อให้ประเด็นปัญหาและความต้องการของประชาชนได้รับการตอบสนองต่อไป

สำหรับการปฏิบัติงานด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายนิติบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น วิทยากรของสำนักกฎหมายซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ร่างกระทู้ถามและญัตติมีส่วนสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวของสมาชิกฯ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนอกจากจะต้องมีทักษะความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เช่น การคิดวิเคราะห์ หลักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง ความรู้และความเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการเขียนหนังสือราชการ ความรู้ความเข้าใจเรื่องงานด้านวิชาการหรือความรู้รอบตัวแล้ว การจัดทำฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติก็มีความสำคัญอย่างมาก โดยในการปฏิบัติงานที่ผ่านมาพบว่าการจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามและญัตติยังไม่เป็นระบบ ข้อมูลที่ต้องการ

นำมาใช้มีอยู่อย่างกระจัดกระจาย ไม่มีการแยกประเภทการใช้งาน เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมืองการปกครอง และบางส่วนยังมีความล้าสมัย ส่งผลให้ข้อมูลอ้างอิงไม่น่าเชื่อถือ ขาดการเชื่อมโยงข้อมูล รวมทั้งไม่มีการจัดเก็บข้อมูลผลงานการยกร่างกระทู้ถามและญัตติของวิทยากรสำนักกฎหมายที่ผ่านมา ทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถดึงข้อมูลเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ได้ในทันที โดยวิธีการจัดเก็บยังใช้ระบบเดิมคือการจัดเก็บในรูปแบบแฟ้มเอกสาร ซึ่งวิธีนี้มีความเสี่ยงที่ข้อมูลจะสูญหาย ไม่ครบถ้วน และเสียหายได้ในภายหลัง แม้ว่าปัจจุบันสำนักกฎหมายจะมีเว็บไซต์ www.parliament.go.th/elaw ซึ่งเป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับกฎหมายในแง่มุมต่าง ๆ แต่ยังไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลด้านกระทู้ถามและญัตติซึ่งเป็นภารกิจหลักของวิทยากรอย่างเป็นทางการที่ชัดเจน การสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกระทู้ถามและญัตติสมาชิกฯ และผู้ปฏิบัติงานต้องสืบค้นผ่านช่องทางอื่น ๆ ซึ่งมีการจัดเก็บข้อมูลที่กระจัดกระจาย ไม่เป็นหนึ่งเดียว และใช้เวลานานในการค้นหา เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อสมาชิกฯ และผู้ปฏิบัติงานดังที่กล่าวมา

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาการจัดทำฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติ และสนับสนุนการปฏิบัติงานการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นหน้าที่หลักของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งยังเป็นการส่งเสริมและพัฒนาผลงานการยกร่างกระทู้ถามและญัตติให้มีความเป็นวิชาการและมีความน่าเชื่อถือ โดยผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาการพัฒนาฐานข้อมูลการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ กรณีศึกษา การจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ เนื่องจากเป็นประเด็นปัญหาที่สมาชิกฯ ขอใช้บริการเป็นจำนวนมาก และเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนทั้งในเรื่องกฎหมาย ขอบเขต และอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำเป็นต้องใช้ข้อมูลในด้านต่าง ๆ เพื่อประกอบการยกร่าง ซึ่งผู้ศึกษาเชื่อว่าการพัฒนาฐานข้อมูลดังกล่าว จะช่วยให้การปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามและญัตติมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถต่อยอดในการพัฒนาฐานข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานต่อไปในอนาคต อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาองค์กรให้บรรลุนิยามทัศน์ในการเป็นองค์กรที่เป็นเลิศในการให้บริการ ส่งเสริมงานของสถาบันนิติบัญญัติ ให้ก้าวหน้า ทันสมัย โปร่งใส และเป็นธรรม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของประชาชน

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษากระบวนการยกร่างกระทู้ถามและญัตติของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

1.2.2 เพื่อศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการยกร่างกระทู้ถามและญัตติของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

1.2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและยุติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์

1.3 ประเด็นการศึกษา

การจัดทำแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและยุติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ จะช่วยให้การปฏิบัติงานของวิทยากรสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีประสิทธิภาพและสามารถสนับสนุนงานด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อีกทางหนึ่ง

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาโดยเป็นการศึกษากระบวนการยกร่างกระทู้ถามและยุติของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ศึกษาวิเคราะห์และข้อมูลจากกระทู้ถาม ยุติติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ ศึกษาแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลในการยกร่างกระทู้ถามและยุติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ โดยศึกษาเกี่ยวกับผลงานร่างกระทู้ยุติที่เคยมีการจัดทำแล้ว ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา ศึกษาบทความและงานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ และข่าวสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากรต่อไป

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

ผู้ศึกษากำหนดวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) โดยดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ สารสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมายสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งสภาพปัญหาด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกเอกสารสิทธิ์และที่ดินประกอบด้วย

1.5.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

1.5.2 ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562

1.5.3 ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

1.5.4 พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

1.5.5 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551

1.5.6 กระทู้ถามและญัตติที่เกี่ยวกับปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ในสมัยประชุม

ปัจจุบัน

1.5.7 คู่มือการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามและญัตติ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงกระบวนการในการยกร่างกระทู้และญัตติของถามวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562

1.6.2 ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

1.6.3 ทำให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ ในการจัดทำฐานข้อมูลด้านการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ

1.6.4 สำนักกฎหมายมีฐานข้อมูลในการยกร่างกระทู้ถามและญัตติโดยมีการจัดทำคู่มือ กระทู้ถามและญัตติและฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติเรื่อง “ปัญหาเกี่ยวกับที่ดินทำกินและการออก เอกสารสิทธิ์” เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามและญัตติแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เผยแพร่ผ่านทาง www.parliament.go.th/elaw เพื่อให้บริการแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บุคคล ในวงงานรัฐสภา และประชาชนทั่วไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การจัดทำแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและยุติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเรื่องการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน
 - 2.2 แนวคิดและการจัดการความรู้ในองค์กร
 - 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูล
 - 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์
 - 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
- โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

2.1 แนวคิดเรื่องการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

การปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา ได้แบ่งอำนาจออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ เพื่อเป็นการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน (Check and Balance) โดยฝ่ายนิติบัญญัติ มีอำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การให้ความเห็นชอบ ฝ่ายบริหารมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดิน และฝ่ายตุลาการ มีอำนาจหน้าที่ในการพิพากษาคดี

ตามหลักการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาของไทยนั้น ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในหลายลักษณะ ทั้งนี้ เนื่องจากการแบ่งแยกอำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหารตามรัฐธรรมนูญของไทยนั้นมิได้แบ่งแยกอำนาจกันอย่างเด็ดขาด แต่จะกำหนดให้มีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน กล่าวคือ รัฐบาลจะใช้อำนาจบริหารประเทศ โดยผ่านกลไกระบบราชการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐธรรมนูญและที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา ส่วนฝ่ายนิติบัญญัติจะทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานของรัฐบาล ทั้งนี้ เพื่อให้ทางรัฐบาลใช้อำนาจบริหารไปในทิศทางที่ถูกต้องและบังเกิดผลดีต่อประเทศชาติ (ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2535, น. 3)

การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยรัฐสภา ตามหลักการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาของไทย ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในหลายลักษณะ เนื่องจากการแบ่งแยกอำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหารตามรัฐธรรมนูญของไทย

มิได้แบ่งแยกอำนาจกันอย่างเด็ดขาดแต่จะกำหนดให้มีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน กล่าวคือ รัฐบาลจะใช้อำนาจบริหารประเทศโดยผ่านกลไกระบบราชการให้เป็นไปตามแนวนโยบายของ รัฐธรรมนูญ และที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา ส่วนฝ่ายนิติบัญญัติจะทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงาน ของรัฐบาล สำหรับการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดวิธีการไว้หลายวิธี ดังนี้ (ศรีนยา สีมา, 2560, น. 1-9)

2.1.1 การให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีเป็นตำแหน่ง ที่มีความสำคัญเป็นประมุขของฝ่ายบริหาร ผู้จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จึงควรเป็นผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชน ทั้งประเทศเสียก่อนว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีได้โดยรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบ ผู้ที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่ได้แจ้งไว้ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้งเฉพาะบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง ที่มีสมาชิกได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร และเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ โดยการลงคะแนนให้ความเห็นชอบต้องทำโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบ มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

2.1.2 การแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้คณะรัฐมนตรีที่จะเข้ารับบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบาย ต่อรัฐสภาภายใน 15 วันนับแต่วันเข้ารับหน้าที่ โดยนโยบายของคณะรัฐมนตรีในการบริหารประเทศ ต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ อีกทั้งต้องชี้แจงแหล่งที่มา ของรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำเนินนโยบายต่อรัฐสภา เพื่อที่รัฐสภาจะได้ทราบแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี และสามารถตรวจสอบได้ว่าคณะรัฐมนตรีได้บริหาร ราชการแผ่นดินตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อรัฐสภาหรือไม่ ในการแถลงนโยบายต่อรัฐสภาสมาชิกรัฐสภา สามารถอภิปรายนโยบายของคณะรัฐมนตรีได้ แต่ไม่มีการลงมติว่าจะให้ความไว้วางใจคณะรัฐมนตรีหรือไม่ เมื่อการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีสิ้นสุดลง อย่างไรก็ตามหากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของแผ่นดินเกิดขึ้นก่อนที่คณะรัฐมนตรี จะแถลงนโยบายต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรีสามารถดำเนินการไปพลางก่อนเพียงเท่าที่จำเป็นได้ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

2.1.3 การตั้งกระทู้ถาม การตั้งกระทู้ถามเป็นวิธีการควบคุมตรวจสอบคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีอยู่ทั้งในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมกำหนดขั้นตอนและวิธีการ

เกี่ยวกับการตั้งกระทู้ถามได้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของรัฐมนตรีได้โดยจะถามเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาก็ได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ซึ่งในการตราข้อบังคับการประชุมของแต่ละสภานั้นอย่างน้อยต้องกำหนดให้มีการตั้งกระทู้ถามด้วยวาจาโดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้าไว้ด้วย อย่างไรก็ตามเมื่อมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภายื่นกระทู้ถามแล้วหากนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องที่ถูกถามนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมีสิทธิที่จะไม่ตอบกระทู้ถามนั้นได้

2.1.4 การตั้งคณะกรรมการ “คณะกรรมการ” คือ คณะบุคคลที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาแต่งตั้งประกอบเป็นคณะกรรมการเพื่อให้พิจารณากฎหมายหรือกระทู้ถามใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาแล้วรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาแล้วแต่กรณี แบ่งออกได้เป็น “คณะกรรมการสามัญ” คือ คณะกรรมการที่ประกอบด้วยกรรมการที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาเลือกและตั้งจากสมาชิกของแต่ละสภา เพื่อให้ดำเนินกิจการพิจารณาขอเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาทราบตามระยะเวลาที่กำหนด และ “คณะกรรมการวิสามัญ” คือ คณะกรรมการที่ประกอบด้วยกรรมการที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาเลือกและตั้งจากผู้ที่เป็นสมาชิกหรือไม่ได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภา โดยแต่งตั้งขึ้นเพื่อให้ดำเนินกิจการพิจารณาขอเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาทราบตามระยะเวลาที่กำหนด การตั้งคณะกรรมการเป็นกลไกสำคัญในการควบคุมตรวจสอบคณะรัฐมนตรีโดยรัฐสภา ซึ่งมีอยู่ทั้งในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เนื่องจากคณะกรรมการทำหน้าที่ศึกษารายละเอียดหรือสอบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะตามที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามอบหมาย มีอำนาจในการเรียกบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาชี้แจง ให้ข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสารที่อยู่ในความครอบครองมายังคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาและจัดทำรายงานของคณะกรรมการเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาได้ ทำให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาได้ทราบถึงข้อมูลที่แท้จริงในเรื่องที่มอบหมายให้คณะกรรมการทำการศึกษาเป็นวิธีการตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีวิธีหนึ่ง แต่การควบคุมตรวจสอบคณะรัฐมนตรีโดยการตั้งคณะกรรมการนี้ไม่มีผลกระทบต่อคณะรัฐมนตรีเท่าใดนัก เนื่องจากไม่มีสภาพบังคับให้คณะรัฐมนตรีจะต้องดำเนินการตามข้อสั่งเกตหรือรายงานของคณะกรรมการและไม่มีผลกระทบต่อเสถียรภาพของคณะรัฐมนตรี

2.1.5 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐ ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของคณะรัฐมนตรีจะกระทู้การใด ๆ ได้เฉพาะตามที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้เท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีการตรากฎหมายในเรื่องต่าง ๆ ขึ้นเพื่อกำหนดกรอบเนื้อหาสาระ ขั้นตอน และวิธีการ

ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐไม่ให้กระทบกระเทือนต่อสิทธิ เสรีภาพ หรือกำหนดหน้าที่ให้แก่ประชาชนเกินสมควร ซึ่งหากคณะรัฐมนตรีเห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องตรากฎหมายใช้บังคับในเรื่องใดจะต้องเสนอร่างกฎหมายเรื่องนั้นต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาให้ความยินยอมเสียก่อน เมื่อรัฐสภาให้ความยินยอมแล้วจึงนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมาย การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภานั้น หากเป็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด 16 การปฏิรูปประเทศให้เสนอต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา แต่หากเป็นร่างพระราชบัญญัติทั่วไปให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน เมื่อสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้วให้ส่งไปยังวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติใดที่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาให้เป็นอันตกไป

2.1.6 การอนุมัติพระราชกำหนด พระราชกำหนด คือ กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นโดยคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี เมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ มีลำดับศักดิ์เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติ เมื่อพระราชกำหนดประกาศใช้บังคับแล้ว คณะรัฐมนตรีจะต้องเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาด้วยว่าจะอนุมัติพระราชกำหนดนั้นให้มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไปหรือไม่ หากรัฐสภาอนุมัติพระราชกำหนดนั้นก็จะมีผลใช้บังคับต่อไปจากเดิม แต่หากรัฐสภาไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นไม่มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย แต่ผลของการไม่อนุมัติพระราชกำหนดไม่กระทบต่อกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น หากพระราชกำหนดนั้นมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกมีผลใช้บังคับต่อไปนับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมีผล การที่คณะรัฐมนตรีต้องนำพระราชกำหนดมาเสนอต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาอนุมัติมีแนวคิดพื้นฐานมาจากหลักการแบ่งแยกการใช้อำนาจอธิปไตย ซึ่งอำนาจในการตรากฎหมายเป็นอำนาจของรัฐสภา แต่การตรากฎหมายโดยรัฐสภาต้องใช้ระยะเวลาอยู่พอสมควรทำให้รัฐสภาไม่สามารถตรากฎหมายให้มีผลใช้บังคับทันทีได้ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ด้วยเหตุนี้จึงอนุญาตให้คณะรัฐมนตรีสามารถชิงอำนาจนิติบัญญัติได้ชั่วคราวเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับประเทศชาติและประชาชนส่วนรวม

2.1.7 การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินจะทำได้เฉพาะที่ได้อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กฎหมายว่าด้วยการโอนงบประมาณ กฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ ดังนั้นคณะรัฐมนตรีจึงต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ

รายจ่ายประจำปีต่อรัฐสภาเพื่อขออนุมัติเสียก่อนจึงจะสามารถใช้จ่ายเงินแผ่นดินในการบริหารราชการแผ่นดินได้ หากรัฐสภาไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้นก็ตกไป การควบคุมตรวจสอบคณะรัฐมนตรีโดยรัฐสภาด้วยวิธีนี้ส่งผลต่อเสถียรภาพของคณะรัฐมนตรีอย่างมาก เนื่องจากหากรัฐสภาไม่รับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว คณะรัฐมนตรีย่อมไม่สามารถใช้จ่ายเงินงบประมาณในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไปได้ เท่ากับว่ารัฐสภาไม่ให้ความไว้วางใจให้คณะรัฐมนตรีบริหารราชการแผ่นดินต่อไป ซึ่งในทางปฏิบัติคณะรัฐมนตรีต้องลาออกจากตำแหน่งเพื่อเปิดโอกาสให้พรรคการเมืองฝ่ายค้านร่วมกันจัดตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่และเข้าบริหารประเทศแทนคณะรัฐมนตรีคณะเดิม

2.1.8 การขอเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติ การขอเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติเป็นวิธีการในการควบคุมตรวจสอบคณะรัฐมนตรีอีกวิธีการหนึ่ง เนื่องจากเปิดโอกาสให้รัฐสภาสามารถสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในบ้านเมือง ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อประเทศ การดำเนินงานหรือการแก้ไขปัญหาในเรื่องนั้นจากคณะรัฐมนตรีได้ ทำให้รัฐสภาตรวจสอบได้ว่าคณะรัฐมนตรีบริหารราชการแผ่นดินในแนวทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพหรือไม่ อีกทั้งยังสามารถเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาให้แก่คณะรัฐมนตรีได้ด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติได้ในกรณีต่อไปนี้

(ก) การเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร สามารถเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติ เพื่อซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะปัญหาต่อคณะรัฐมนตรีได้ การเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในกรณีนี้ให้กระทำได้เพียงปีละ 1 ครั้ง

(ข) การเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติในวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภามีสิทธิเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินโดยไม่มีการลงมติได้ การเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในกรณีนี้ให้กระทำได้เพียงปีละ 1 ครั้ง

(ค) การเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติในที่ประชุมรัฐสภาโดยผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรขอให้เปิดอภิปราย ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติในที่ประชุมรัฐสภาก็ได้ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ซึ่งการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีจะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา เมื่อประธานรัฐสภาได้รับแจ้งแล้วจะต้องดำเนินการให้มีการประชุมภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง โดยคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องเข้าร่วมประชุมด้วยและการประชุมให้ประชุมลับ

2.1.9 การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจเป็นการใช้อำนาจของสภาผู้แทนราษฎรในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีมีผลกระทบต่อเสถียรภาพของคณะรัฐมนตรีอย่างมาก หากสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชนทั้งประเทศไม่ให้ความไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีคนใดแล้ว คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีคนนั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ทำได้ 2 กรณี คือ การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีทั้งคณะ และการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจได้ 2 กรณี คือ การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีและการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล การยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีหลักเกณฑ์เช่นเดียวกัน คือ 1) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีทั้งคณะหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลได้ 2) เมื่อได้มีการเสนอญัตติดังกล่าวแล้ว จะมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้ เว้นแต่จะมีการถอนญัตติหรือการลงมติไม่ไว้วางใจได้คะแนนเสียงไม่ไว้วางใจไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร 3) มติไม่ไว้วางใจต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร 4) เมื่อการอภิปรายทั่วไปสิ้นสุดลงโดยไม่ได้สิ้นสุดลงด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระการเปิดอภิปรายนั้นไปให้สภาผู้แทนราษฎรลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ การลงมติดังกล่าวไม่ให้กระทำในวันเดียวกับวันที่การอภิปรายสิ้นสุดลง 5) รัฐมนตรีคนใดพ้นจากตำแหน่งเดิมแต่ยังคงเป็นรัฐมนตรีในตำแหน่งอื่นภายหลังจากวันที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจหรือพ้นจากตำแหน่งเดิมไม่เกิน 90 วันก่อนวันที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อเสนอญัตติดังกล่าวแต่ยังคงเป็นรัฐมนตรีในตำแหน่งอื่น ให้รัฐมนตรีคนนั้นยังคงต้องถูกอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจต่อไป

2.2 แนวคิดและการจัดการความรู้ในองค์กร

2.2.1 ที่มาและความสำคัญ

ในประเทศไทยโดยเฉพาะองค์การราชการได้เริ่มนำการจัดการความรู้มาเป็นเครื่องมือทางการบริหาร เมื่อมีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งเนื้อหาของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารความรู้ของส่วนราชการใน มาตรา 11 โดยมีข้อความว่า

“ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และข้อมูลข่าวสารสามารถประมวลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถสร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามพระราชกฤษฎีกานี้”

และคู่มือการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวของสำนักงาน ก.พ.ร. ในหมวดที่ 3 : แนวทางการพัฒนาส่วนราชการให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยกำหนดแผนปฏิบัติ ดังนี้

- สร้างระบบให้สามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างกว้างขวาง
- ประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
- ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการ เพื่อให้เป็นผู้มีความรู้ในวิชาการสมัยใหม่ และปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพ และมีคุณธรรม
- สร้างความมีส่วนร่วม ให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อพัฒนาในงานให้เกิดประสิทธิภาพ

ดังนั้น ในปัจจุบันทุกส่วนราชการ จึงได้นำแนวคิดการจัดการความรู้มาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาองค์การ และกำหนดไว้ในคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ที่เสนอทางสำนักงาน ก.พ.ร. ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาองค์การเกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2.2 ความหมายของการจัดการความรู้

สำหรับความหมายของการจัดการความรู้ มีผู้เสนอความคิดเห็นที่น่าสนใจไว้มากมาย ดังนี้

สำนักงาน ก.พ.ร. และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548: 4) ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ คือ การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์การ ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์การสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด

ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช (2548: 17) ให้ความหมายการจัดการความรู้ว่าเป็นกระบวนการร่วมกันของผู้ปฏิบัติงานในองค์การหรือหน่วยงานย่อยขององค์กร เพื่อสร้างและใช้ความรู้ในการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ดีขึ้นกว่าเดิมโดยมีเป้าหมายพัฒนางานและคน

ปณิธา พันภัย (2544: 24) ให้ความหมายของการจัดการความรู้ว่า หมายถึง กระบวนการอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการประมวลผล สารสนเทศ ความคิด การกระทำ ตลอดจน ประสบการณ์ของบุคคลเพื่อสร้างความรู้หรือ นวัตกรรมและจัดเก็บในลักษณะของแหล่งข้อมูล ที่สามารถเข้าถึงได้โดยอาศัยช่องทางต่าง ๆ ที่องค์การจัดเตรียมไว้ เพื่อนำความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ ในการปฏิบัติงาน ซึ่งก่อให้เกิดการแบ่งปันและถ่ายโอนความรู้ และในที่สุดความรู้ที่มีอยู่ก็จะแพร่กระจาย และไหลเวียนทั่วทั้งองค์การอย่างสมดุลเพื่อเพิ่มความสามารถในการพัฒนาผลผลิตและองค์การ

ดังนั้นพอสรุปแล้วว่า การจัดการความรู้ เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้มีการสร้าง รวบรวมจัดระบบเผยแพร่ ถ่ายโอนและเปลี่ยนความรู้ที่เป็นประโยชน์ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทันเวลาและทันเหตุการณ์ โดยใช้ระบบสารสนเทศเป็นเครื่องมือช่วย ให้การจัดการความรู้เกิดได้ง่ายและสะดวกขึ้น ส่งผลให้การปฏิบัติงานของคนในองค์กรมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2.3 เป้าหมายและประโยชน์ของการจัดการความรู้

เป้าหมายหลักของการจัดการความรู้ คือ การใช้ประโยชน์จากความรู้มาเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร เพื่อเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กร ดังนั้นการจัดการความรู้จึงมีความสำคัญอย่างมากไม่ว่าจะเป็นองค์กรเอกชนหรือภาครัฐก็ตาม โดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช (2548 : 5) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการจัดการความรู้ มีประเด็นสำคัญ 3 ประการคือ

- (ก) เพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น
- (ข) เพื่อการพัฒนาคน คือพัฒนาผู้ปฏิบัติงานในองค์กร
- (ค) เพื่อการพัฒนา “ฐานความรู้” ขององค์กร เป็นการเพิ่มพูนทุนความรู้ หรือทุนปัญญา ขององค์กร จะช่วยให้องค์กรมีศักยภาพในการฟันฝ่าความยากลำบาก หรือความไม่แน่นอนในอนาคต ได้ดียิ่งขึ้น

ประโยชน์ของการจัดการความรู้ (Bacha,2000 อ้างอิงใน พรธิตา วิเชียรปัญญา, 2547 : 11)

(ก) ป้องกันความรู้สูญหาย การจัดการความรู้ทำให้องค์กรสามารถรักษาความเชี่ยวชาญ ความชำนาญและความรู้ที่อาจสูญหายไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงบุคลากร เช่น การเกษียณอายุ การลาออกจกงาน เป็นต้น

(ข) เพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ โดยประเภทคุณภาพและความสะดวก ในการเข้าถึงความรู้เป็นปัจจัยสำคัญของการเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ เนื่องจากผู้ที่มีหน้าที่ ตัดสินใจต้องสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและมีคุณภาพ

(ค) ความสามารถในการปรับตัวและมีความยืดหยุ่น การทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในงานและวัตถุประสงค์ของงานโดยไม่ต้องมีการควบคุมหรือมีการแทรกแซงมาก มักจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการพัฒนาจิตสำนึกในการทำงาน

(ง) ความได้เปรียบในการแข่งขัน การจัดการความรู้ช่วยให้องค์กรเข้าใจลูกค้า แนวโน้มของการตลาดและการแข่งขัน ทำให้สามารถลดช่องว่างและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันได้

(จ) การพัฒนาทรัพย์สิน เป็นการพัฒนาความสามารถขององค์กรในการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่ ได้แก่ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และลิขสิทธิ์

(ฉ) การยกระดับผลิตภัณฑ์ การนำการจัดการความรู้มาใช้เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริการ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์นั้นอีกด้วย

(ช) การบริหารลูกค้า การศึกษาความสนใจและความต้องการของลูกค้าจะเป็นการสร้าง ความพึงพอใจและเพิ่มยอดขายและสร้างรายได้ให้แก่องค์กร

(ซ) การลงทุนทางทรัพยากรบุคคล การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันผ่านการเรียนรู้ร่วมกัน การจัดการด้านเอกสาร การจัดการกับความรู้ที่ไม่เป็นทางการเป็นการเพิ่มความสามารถให้แก่องค์กรในการจ้างและฝึกฝนบุคลากร

2.2.4 องค์ประกอบสำคัญของการจัดการความรู้

(ก) คน (People) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดเนื่องจากเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญขององค์กรรวมทั้งเป็นผู้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

(ข) เครื่องมือและเทคโนโลยี (Tool and Technology) เป็นเครื่องมือเพื่อให้คนสามารถค้นหา จัดเก็บแลกเปลี่ยน รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ได้อย่างง่ายและรวดเร็ว

(ค) กระบวนการความรู้ (Knowledge Process) เป็นการบริหารจัดการเพื่อนำความรู้จากแหล่งความรู้ไปให้ผู้รู้ เพื่อทำให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานและเกิดนวัตกรรม

2.2.5 แนวทางการจัดความรู้ในองค์กรและองค์กรแห่งการเรียนรู้

ระบบการจัดการความรู้ในองค์กร หมายถึง การที่ส่วนราชการมีรูปแบบที่ชัดเจนของการรวบรวมฐานความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นองค์ความรู้ และมีการถ่ายทอดและแบ่งปันความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และมีการถ่ายทอดและแบ่งปันความรู้อย่างเป็นระบบและพัฒนาส่วนราชการเข้าสู่รูปแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ที่ยั่งยืน โดยที่ความรู้มี 2 ประเภท คือ

(ก) ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำ ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถ

ถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือ การคิดเชิงวิเคราะห์

(ข) ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวมถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่าง ๆ

กระบวนการในการบริหารจัดการความรู้ในองค์กร ประกอบด้วย การระบุนความรู้ การคัดเลือก การรวบรวมการจัดระบบจัดเก็บความรู้ การเข้าถึงข้อมูลเพื่อสร้างเป็นความรู้ และการแลกเปลี่ยน ความรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กรการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในองค์กร การกำหนดแนววิปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการความรู้ในองค์กรให้ดียิ่งขึ้น

การจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง เนื่องจากแนวคิดในการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ การที่จะทำให้คนในองค์กรเรียนรู้ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งจากภายในและภายนอก เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองและการดำเนินงานขององค์กร หรือกล่าวได้ว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นองค์กรที่มีการปรับเปลี่ยนและค้นหาวิธีทางใหม่ ๆ ในการผลิตผลิตภัณฑ์ หรือบริการอันจะนำมาซึ่งการเพิ่มประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร ทั้งนี้ การที่องค์กรจะสามารถ เรียนรู้เพื่อพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีการจัดการความรู้ควบคู่ไปด้วยเสมอ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูล

2.3.1 ความหมายของฐานข้อมูล

David M. Kroenke และ David J. Auer (2010) ได้กล่าวไว้ว่า ฐานข้อมูล คือ การเก็บรวบรวมของตารางความสัมพันธ์หรืออาจเป็นในลักษณะโครงสร้างอื่น ๆ

Saeed K. Rabimi and Frank S. Haug (2010) กล่าวว่า ฐานข้อมูล คือ ชุดข้อมูล ของการเก็บรวบรวมข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และในรูปแบบของการกระจายของระบบคอมพิวเตอร์ ในการร่วมกันในการดำเนินงานบางอย่าง

สมชาย วรรณญาณุไกร (2555) กล่าวว่า ระบบฐานข้อมูล (Database System) หมายถึง การนำข้อมูลในองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันมารวมไว้อย่างมีระบบในที่เดียวกัน โดยผู้ใช้แต่ละคนจะมองข้อมูลในแง่มุมที่แตกต่างกันไปตามจุดประสงค์ของการประยุกต์ใช้งาน

โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2558) กล่าวว่า ฐานข้อมูลเป็นศูนย์รวมของข้อมูลต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน โดยจะมีกระบวนการจัดหมวดหมู่ข้อมูลอย่างมีระบบแบบแผน ก่อให้เกิด ฐานข้อมูลที่เป็นแหล่งรวมข้อมูลจากแผนกต่าง ๆ ที่ถูกนำมาจัดเก็บรวมกันไว้ภายใต้ฐานข้อมูลเพียงชุดเดียว

สุจิตรา อุดลย์เกษม และวรัฐา นพพรเจริญกุล (2560) กล่าวว่า ฐานข้อมูล คือ แหล่งหรือศูนย์รวมข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน

จากความหมายที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของฐานข้อมูลไว้ สามารถสรุปความหมายของฐานข้อมูลได้ว่า ฐานข้อมูล คือ ชุดของข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน โดยจัดเก็บรวบรวมไว้เป็นศูนย์กลางในระบบคอมพิวเตอร์ โดยมีกระบวนการจัดเก็บอย่างมีระบบ ซึ่งเหตุผลสำคัญที่ทำให้ต้องมีระบบฐานข้อมูล คือ เพื่อให้สามารถจัดการข้อมูลปริมาณมาก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความสะดวกสบายสำหรับผู้ใช้โดยข้อมูลที่จัดเก็บนั้นสามารถเชื่อถือได้ และมีความปลอดภัย (สุจิตรา อุดลเกษม และวรัฐา นพพรเจริญกุล, 2560) โดยองค์ประกอบของระบบฐานข้อมูลสามารถอธิบายได้ ดังนี้

2.3.2 องค์ประกอบของระบบฐานข้อมูล

ระบบฐานข้อมูลส่วนใหญ่เป็นระบบที่มีการนำเอาคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยเหลือ เป็นเครื่องมือพื้นฐาน โดยมีซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมช่วยในการจัดการข้อมูลเหล่านี้เพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ผู้ใช้ต้องการ ซึ่งองค์ประกอบของระบบฐานข้อมูลสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท (หทัยรัตน์ เกตุมณีชัยรัตน์, 2556) ได้แก่

(ก) ฮาร์ดแวร์ (Hardware) โดยในระบบฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพควรมีฮาร์ดแวร์ต่าง ๆ ที่พร้อมจะอำนวยความสะดวกในการบริหารฐานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น หน่วยความจำสำรอง เนื่องจากเป็นอุปกรณ์ทางคอมพิวเตอร์ที่ใช้จัดเก็บข้อมูลของฐานข้อมูล ดังนั้นจึงต้องคำนึงสำหรับอุปกรณ์ในส่วนนี้ เช่น ในด้านความจุของหน่วยความจำสำรอง

(ข) ซอฟต์แวร์ (Software) เป็นสิ่งที่ใช้เพื่อการประมวลผลฐานข้อมูลเหล่านั้น มักเรียกรวมกันว่าเป็นระบบจัดการฐานข้อมูล (Database Management System หรือ DBMS) ซึ่งเป็นโปรแกรมที่มีความสามารถในการจัดเก็บข้อมูลอย่างมีระบบ หมวดยุค สามารถเรียกใช้ข้อมูล แก้ไขข้อมูล การเพิ่มเข้าไป การแก้ไขโครงสร้างข้อมูล การออกรายงาน และการควบคุมการเข้าใช้ข้อมูล ซึ่งเป็นโปรแกรมตัวกลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ใช้และโปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ ที่มีในฐานข้อมูล

(ค) ข้อมูล (Data) เป็นสิ่งที่ผู้ใช้ต้องการเรียกใช้ จัดเก็บ แก้ไข เพิ่มเติม ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นฐานข้อมูลจะต้องถูกเรียกใช้ร่วมกันได้ระหว่างผู้ใช้

(ง) บุคลากร (People) ผู้ใช้ฐานข้อมูลย่อมมีระดับที่ใช้แตกต่างกันไป ไม่ใช่ทุกคนจะเข้าไปใช้ฐานข้อมูลได้ เพราะแต่ละระดับย่อมมีขอบเขตของการเข้าใช้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวังมาก ในกรณีที่ใช้ฐานข้อมูลร่วมกันอาจต้องมีการกำหนดระดับของการเข้าใช้และการป้องกันฐานข้อมูลที่เป็น

(จ) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure) คือ ขั้นตอนการปฏิบัติงานในระบบฐานข้อมูลควรมีการจัดทำเอกสารที่ระบุขั้นตอนทำงานของหน้าที่ต่าง ๆ ทั้งในสภาวะปกติและสภาวะเกิดปัญหาซึ่งเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรทุกระดับในองค์กร

2.3.3 ลักษณะของฐานข้อมูล (Database Characteristics) มีดังนี้ (สุจิตรา อดุลย์เกษม และวรวิฐา นพพรเจริญกุล, 2560)

(ก) Persistent ข้อมูลที่บันทึกในฐานข้อมูลต้องคงอยู่ต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากข้อมูลในฐานข้อมูลต่าง ๆ นั้นจะถูกบันทึกไว้ในหน่วยความจำสำรอง เช่น ดิสก์ ทำให้ข้อมูลเหล่านั้นมีความคงทนถาวร ไม่เกิดการสูญหาย ยกเว้นกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับหน่วยความจำสำรอง เช่น ดิสก์เสียหาย (Disk Failure) อย่างไรก็ตามพบว่าการที่ระบบยอมให้ข้อมูลทั้งหมดของระบบคงอยู่ในฐานข้อมูลของระบบตลอดไปนั้น จะทำให้ฐานข้อมูลของระบบมีขนาดใหญ่มาก โดยเฉพาะระบบที่มีข้อมูลเพิ่มมากขึ้นตลอดเวลา (Growth) ดังนั้นผู้บริหารข้อมูลหรือผู้บริหารฐานข้อมูลระบบต้องกำหนดระยะเวลาที่จะให้ข้อมูลคงอยู่ในฐานข้อมูลของระบบ

(ข) Shared ข้อมูลในฐานข้อมูลนั้น ต้องสามารถใช้งานร่วมกันได้โดยผู้ใช้หลายคน (Multiuser) ทำให้ผู้ใช้แต่ละคนไม่จำเป็นต้องเก็บข้อมูลไว้เป็นของตัวเอง ช่วยลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล เช่น บริษัท มีฐานข้อมูลบุคลากร (Personnel Database) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่เก็บรายละเอียดของพนักงานในบริษัท ข้อมูลในฐานข้อมูลนี้จะถูกเรียกใช้โดยผู้ใช้ต่าง ๆ ได้แก่ แผนกบุคคลเรียกดูรายละเอียดของพนักงาน แผนกบัญชีเรียกดูรายละเอียดเกี่ยวกับเงินเดือนของพนักงาน ฝ่ายบริหารเรียกดูประวัติการทำงานของพนักงาน เป็นต้น

(ค) Interrelated ข้อมูลต่าง ๆ ในฐานข้อมูลต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน เช่น บริษัทมีฐานลูกค้า (CUSTOMERS) ซึ่งเก็บรายละเอียดเกี่ยวกับลูกค้าและฐานข้อมูลการสั่งซื้อสินค้า (ORDERS) ซึ่งเก็บรายละเอียดเกี่ยวกับการสั่งซื้อสินค้าของลูกค้า orderNumber, orderDate เมื่อบริษัทได้รับการสั่งซื้อสินค้าจากลูกค้าแล้วนั้น บริษัทต้องดำเนินการเพื่อจัดการสินค้าและส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าโดยเร็ว ในการทำงานนั้นบริษัทจำเป็นต้องรู้รายละเอียดเกี่ยวกับรายการสั่งซื้อสินค้าและรายละเอียดเกี่ยวกับลูกค้า จะเห็นว่าระบบฐานข้อมูลของบริษัทจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างฐานข้อมูล CUSTOMERS และ ORDERS เพื่อให้บริษัทสามารถทำงานเรื่องการสั่งซื้อสินค้า (Order Processing) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการนำเอาคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่ทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรในหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชนต่างให้ความสนใจในการนำเอาคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้งานเนื่องจากความสะดวก รวดเร็วในการประมวลผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบการจัดเก็บข้อมูล ในลักษณะของระบบฐานข้อมูลก็ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลด้วยเช่นกัน ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลด้วยวิธีการระบบฐานข้อมูลมีประโยชน์อยู่ด้วยกันหลายประการ สามารถอธิบายประโยชน์ของการนำเอาระบบฐานข้อมูลมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลในองค์กรได้ดังนี้

2.3.4 ประโยชน์ของระบบฐานข้อมูล

ประโยชน์ของระบบฐานข้อมูลสามารถสรุปได้แก่ (หทัยรัตน์ เกตุมณีชัยรัตน์, 2556)

(ก) ลดความซ้ำซ้อนกันของข้อมูล นั่นคือ ข้อมูลชนิดเดียวกันที่ถูกจัดเก็บไว้หลาย ๆ ที่ ย่อมทำให้เกิดความซ้ำซ้อนกันของข้อมูล การที่นำข้อมูลทั้งหมดมาเก็บไว้ที่เดียวกันภายในระบบ การจัดการเดียวกันจะเป็นการลดความซ้ำซ้อนลงไปได้

(ข) สามารถหลีกเลี่ยงความขัดแย้งของข้อมูลลงได้ในระดับหนึ่ง หมายถึง การเก็บข้อมูลไว้หลาย ๆ แห่งอาจก่อให้เกิดปัญหาการแก้ไขข้อมูลเดียวกันนี้อาจไม่เหมือนกันในทุกแห่ง เนื่องจากความผิดพลาดในการแก้ไขข้อมูลที่อาจไม่ได้รับการแก้ไขจนครบทุก ๆ ข้อมูล ดังนั้น การใช้ระบบฐานข้อมูลทำให้สามารถหลีกเลี่ยงความขัดแย้งของข้อมูลได้ โดยมีระบบการจัดการฐานข้อมูลเป็นตัวควบคุมดูแลเมื่อเกิดการแก้ไขข้อมูลขึ้นเมื่อใดจะต้องแก้ไขให้เหมือนกันครบทุกแห่ง

(ค) สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ นั่นคือ ความสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ โปรแกรมประยุกต์ใด ๆ ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่สามารถใช้ข้อมูลที่มีอยู่ได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องกรอกข้อมูลเข้าไปในระบบอีก

(ง) สามารถควบคุมความเป็นมาตรฐานได้ นั่นคือ ผู้ที่มีหน้าที่ควบคุมดูแล การใช้ระบบฐานข้อมูลสามารถกำหนดมาตรฐานเดียวกันทั้งระบบได้ ทำให้การแลกเปลี่ยนระหว่างระบบ เป็นไปอย่างสะดวกและถูกต้อง

(จ) สามารถจัดหาระบบความปลอดภัยที่รัดกุมได้ หมายถึง การป้องกันไม่ให้ ผู้ที่ไม่มีสิทธิมาใช้ข้อมูลในระบบได้ เนื่องจากผู้บริหารฐานข้อมูลจะเป็นผู้คอยควบคุมการใช้ข้อมูล ซึ่งผู้บริหารฐานข้อมูลจะสามารถกำหนดสิทธิการใช้ให้แก่ผู้ใช้คนใดก็ได้ตามความเหมาะสม และผู้ใช้แต่ละคนก็อาจจะใช้ข้อมูลได้ในระดับที่แตกต่างกัน

(ฉ) สามารถควบคุมความคงสภาพของข้อมูลได้ ซึ่งในหลายกรณีที่ว่าข้อมูลไม่ขัดแย้งแต่ไม่สามารถคงสภาพอยู่ได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับอายุของพนักงานในบริษัทอาจจะมีค่า 300 แทนที่จะเป็น 30 ซึ่งความผิดพลาดแบบนี้เกิดขึ้นได้ง่ายจากความผิดพลาดของผู้พิมพ์ข้อมูล ซึ่งความผิดพลาดในลักษณะเช่นนี้ ผู้ที่ออกแบบระบบฐานข้อมูลสามารถสร้างกฎเกณฑ์เพื่อควบคุมความคงสภาพไว้ เพื่อควบคุมดูแลให้มีความถูกต้อง

(ช) สามารถสร้างสมดุลในความขัดแย้งของความต้องการได้ เนื่องด้วยการที่ ผู้ใช้ทั้งหมดขององค์กรใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลร่วมกันทำให้ผู้บริหารฐานข้อมูลทราบถึงความต้องการ และความสำคัญของผู้ใช้งานทั้งหมด จึงสามารถกำหนดโครงสร้างของฐานข้อมูลเพื่อให้บริการที่ดีที่สุดได้ เป็นการสร้างสมดุลของความต้องการไม่ให้เกิดความขัดแย้งในหมู่ผู้ใช้เพราะการออกแบบนั้น กระทำบนแนวทางที่มุ่งจะให้ประโยชน์ส่วนรวมที่ดีที่สุด

(ซ) สามารถช่วยให้เกิดความเป็นอิสระของข้อมูล นั่นคือ ข้อมูลทั่วไปมักจะขึ้นอยู่กับโปรแกรมประยุกต์นั้น ๆ คือ ข้อมูลที่ถูกนำมาประยุกต์ใช้ยังมีความผูกพันอยู่กับวิธีการจัดเก็บ และเรียกใช้ข้อมูลซึ่งในลักษณะการเขียนโปรแกรมประยุกต์บางประเภท อาจจำเป็นต้องใส่เทคนิคการจัดเก็บและเรียกใช้ข้อมูลไว้ในตัวโปรแกรมด้วย หากเกิดต้องมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดเก็บ หรือการเรียกใช้ข้อมูลแล้วผู้ใช้จำเป็นต้องสร้างวิธีการประยุกต์ใช้ขึ้นมาใหม่ ซึ่งเป็นความไม่สะดวกอย่างยิ่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะพบว่า การนำเอาระบบฐานข้อมูลมาใช้นั้นมีประโยชน์อยู่ด้วยกันหลายประการ ซึ่งจากประโยชน์ที่เกิดขึ้นจึงทำให้องค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดเล็กหรือองค์กรขนาดใหญ่ต่างก็ได้เปลี่ยนวิธีการในการจัดเก็บข้อมูลจากวิธีการดั้งเดิมซึ่งอาจเก็บข้อมูลอยู่ในรูปแบบของแฟ้มข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ มาใช้การจัดเก็บด้วยวิธีนี้ซึ่งในการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลด้วยระบบฐานข้อมูลนั้น ผู้พัฒนาระบบจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้วย ซึ่งจะสามารถอธิบายขั้นตอนในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลได้ดังนี้

2.3.5 ขั้นตอนในการพัฒนาระบบฐานข้อมูล

สำหรับขั้นตอนในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลนั้นสามารถประยุกต์เอาวิธีการในการพัฒนาระบบสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ ซึ่งวิธีการที่นิยมนำมาใช้ในการพัฒนาระบบเรียกว่า วงจรการพัฒนาาระบบ (System development Life Cycle: SDLC) ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนหลักของการพัฒนาระบบโดยสามารถอธิบายในแต่ละขั้นตอนได้ดังนี้ (สมชาย วรญาณุโกร, 2555)

(ก) การกำหนดปัญหา (Problem Definition) ขั้นตอนนี้จะบ่งบอกทิศทางของโครงการหรือของระบบว่าจะไปในทิศทางใดโดยวิเคราะห์ปัญหาของระบบงานเดิมตั้งแต่วัตถุประสงค์ ขอบเขตของงาน และทรัพยากรที่ต้องใช้เมื่อผู้บริหารขององค์กรมีความต้องการที่จะสร้างระบบสารสนเทศขึ้น เนื่องจากความล้าหลังของระบบงานเดิมหรือการไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอของระบบงานเดิมที่ตอบสนองความต้องการในปัจจุบันได้

(ข) การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ขั้นตอนที่ศึกษาความเป็นไปได้ของระบบว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ หลังจากที่ทราบปัญหาของระบบงานเดิมแล้ว โดยแสดงให้เห็นว่าระบบใหม่นี้จะมีลักษณะแบบใด พิจารณาข้อมูลนำเข้าผลลัพธ์ภายใต้ต้นทุนและทรัพยากรที่กำหนดไว้ ผลจากขั้นตอนนี้จะทำให้ทราบว่าดำเนินโครงการต่อหรือยกเลิก นอกจากนี้ยังทำให้หน่วยงาน นักวิเคราะห์ และนักออกแบบเข้าใจตรงกันซึ่งจะมีการศึกษาความเป็นไปได้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(1) ความเป็นไปได้ของเทคโนโลยี (Technological Feasibility) การศึกษา ระบบงานเดิมว่ามีอุปกรณ์และซอฟต์แวร์เพียงพอที่จะรองรับสารสนเทศใหม่ได้หรือไม่ หากไม่มี

จะต้องการจัดซื้ออุปกรณ์และซอฟต์แวร์ประเภทใดเพิ่มเติม หรือถ้ามีอยู่แล้วก็จะต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถของอุปกรณ์และซอฟต์แวร์

(2) ความเป็นไปได้ทางด้านการปฏิบัติการ (Operational Feasibility) การวิเคราะห์ว่าระบบงานเดิมมีบุคลากรที่มีความสามารถหรือมีประสบการณ์ในการพัฒนาและติดตั้งระบบหรือไม่ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาว่าผู้ใช้ระบบมีความคิดเห็นอย่างไรกับการเปลี่ยนแปลงของระบบที่จะเกิดขึ้น

(3) ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Feasibility) การศึกษาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มต้นพัฒนาระบบจนกระทั่งมีการติดตั้งและใช้งานจริง นอกจากนี้ยังต้องทำการคาดการณ์ถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ รวมทั้งเวลาที่จะต้องใช้ในการพัฒนาระบบเพื่อจะนำข้อมูลที่ได้มาสรุปว่าคุ้มหรือไม่ที่จะทำการเปลี่ยนระบบ

(ค) การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) ขั้นตอนการพิจารณาว่าระบบจะอย่างไร และต้องทำอะไรบ้าง ผู้วิเคราะห์ระบบจะใช้เครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ระบบ เช่น ผังระบบงาน (System flowchart) แผนผังโครงสร้างแผนภาพกระแสข้อมูล (Data flow diagram : DFD) ซึ่งจะทำให้เห็นภาพรวมของระบบ โดยผู้วิเคราะห์ระบบจะต้องวิเคราะห์ในเรื่องต่อไปนี้

(1) การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ (Users Requirement Analysis) ประกอบด้วยความต้องการของข้อมูลของผู้ปฏิบัติงาน (End User) และความต้องการสารสนเทศของผู้บริหารเพื่อให้สามารถออกแบบระบบใหม่ได้ตรงกับความต้องการนั้นมากที่สุด ในขั้นตอนนี้จะเริ่มตั้งแต่การศึกษาระบบการทำงานขององค์กรซึ่งเป็นระบบงานเดิมให้เข้าใจก่อนว่ามีลักษณะการทำงานอย่างไรแล้วจะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากผู้ใช้งานไปถึงกฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ด้วยสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ได้แก่

(1.1) ขอบเขตของฐานข้อมูลที่จะสร้าง จากการวิเคราะห์ความต้องการของข้อมูลสารสนเทศขององค์กร ผู้ออกแบบระบบควรจะต้องทราบว่าระบบฐานข้อมูลที่จะสร้างขึ้นนั้นจะนำมาใช้ช่วยงานทางด้านใดในองค์กร และมีความสามารถทำงานเกี่ยวกับอะไรบ้าง ฐานข้อมูลนั้นจะเป็นแบบฐานข้อมูลรวมหรือเป็นฐานข้อมูลแบบกระจาย

(1.2) ความสามารถของโปรแกรมประยุกต์ที่สร้างขึ้นจะต้องทราบว่าโปรแกรมประยุกต์ที่สร้างขึ้นจะมีความสามารถในการทำงานด้านใดบ้าง นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการควบคุมความคงสภาพของข้อมูลเมื่อมีการจัดการกับข้อมูลใด ๆ รวมทั้งการรักษาความปลอดภัยของระบบอีกด้วย

(2) อุปกรณ์ทางด้านอุปกรณ์และซอฟต์แวร์ที่จะมีการใช้ การพิจารณาว่าควรใช้อุปกรณ์หรือซอฟต์แวร์ที่มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ต้องพิจารณาจากองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น ในองค์กรนั้นมีผู้ที่ต้องการใช้งานฐานข้อมูลมากน้อยเพียงใด จำนวนรายการเปลี่ยนแปลง

(Transactions) ที่จะต้องประมวลผลในแต่ละวัน และจำนวนความต้องการในการพิมพ์ข้อมูล เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะนำมาช่วยในการตัดสินใจถึงขนาดและประเภทของคอมพิวเตอร์ จำนวนเนื้อที่ของสื่อเก็บรวมไปถึงประเภทของระบบจัดการฐานข้อมูล

(3) การวางแผนระยะเวลาในการทำงาน การวางแผนจะเริ่มตั้งแต่การออกแบบฐานข้อมูล การลงมือเขียนโปรแกรม การแก้ไขข้อผิดพลาดของโปรแกรม การทำเอกสารประกอบการทำงาน และการติดตั้งระบบ ซึ่งต้องมีการกำหนดระยะเวลาที่ต้องใช้ในแต่ละขั้นตอน เพื่อจะให้การดำเนินงานสามารถบรรลุตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

(ง) การออกแบบระบบ (System Design) ขั้นตอนการออกแบบเพื่อให้ได้ระบบใหม่ ประกอบด้วย การออกแบบกระบวนการทำงาน (Procedure design) การออกแบบผลลัพธ์ (Output design) การออกแบบข้อมูลนำเข้า (Input design) การออกแบบฐานข้อมูล (Database design) และการออกแบบโปรแกรม (Program design) ซึ่งการออกแบบผ่านข้อมูลจะต้องคำนึงถึงดังต่อไปนี้

(1) การออกแบบฐานข้อมูลในระดับความคิด (Conceptual Database Design) การนำเสนอระบบฐานข้อมูลในลักษณะของแผนภาพโดยอาจใช้ตัวแบบ E-R ซึ่งจะมีการแสดงข้อมูลหลักทั้งหมดที่มี ลักษณะเฉพาะของแต่ละข้อมูลเท่านั้น และความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลหลักออกมาในรูปแบบของแผนภาพ ข้อดีของตัวแบบ E-R คือ สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ทำให้เห็นภาพรวมของฐานข้อมูลทั้งระบบ และนอกจากนี้ตัวแบบที่ได้จะมีความเป็นอิสระจากระบบการจัดการฐานข้อมูลที่ใช้ โดยไม่สนใจว่าระบบจัดการฐานข้อมูลที่ใช้ นั้นอิงกับตัวแบบของฐานข้อมูลรูปแบบเชิงสัมพันธ์หรือไม่ หรือลำดับขั้นและไม่ขึ้นกับอุปกรณ์อีกด้วย หลังจากสร้างตัวแบบ E-R แล้วให้แปลงอยู่ในรูปแบบของตัวแบบแบบอื่น ที่สอดคล้องกับระบบจัดการฐานข้อมูลที่ใช้ เช่น ถ้าระบบจัดการฐานข้อมูลที่ใช้อิงกับตัวแบบเชิงสัมพันธ์จะต้องแปลงตัวแบบ E-R นั้นให้อยู่ในรูปแบบของความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปแบบที่เป็นบรรทัดฐาน

(2) การออกแบบฐานข้อมูลในระดับตรรกะ (Logical Database Design) หลังจากขั้นตอนที่ 3 คือ การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ และรวบรวมกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อันพึงมีได้แล้ว อาจทำการออกแบบฐานข้อมูลในระดับตรรกะ โดยการใช้ตัวแบบทางข้อมูลที่สุดคล้องกับระบบการจัดการฐานข้อมูลที่ใช้ เช่น ทำการออกแบบฐานข้อมูล โดยใช้ตัวแบบเชิงสัมพันธ์ ถ้าระบบจัดการฐานข้อมูลอิงกับตัวแบบสัมพันธ์ ซึ่งการออกแบบในระดับตรรกะนี้ไม่ต้องการออกแบบในแนวความคิด คือ ไม่ต้องการมีการสร้างแผนภาพ E-R มาก่อน ซึ่งก็เป็นวิธีที่นิยมใช้ แต่ต้องทราบถึงกระบวนการในการออกแบบ

(3) การออกแบบฐานข้อมูลในระดับกายภาพ (Physical Database Design) ขั้นตอนการออกแบบในระดับล่างสุด ซึ่งจะยุ่งเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลจริง ๆ ภายในหน่วยเก็บข้อมูล เช่น จานบันทึก เพื่อให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงหรือการค้นหาข้อมูล ในขั้นตอนนี้

อาจเป็นการสร้างดัชนี (Index) การจัดกลุ่ม (Clustering) ซึ่งเป็นการจัดเก็บข้อมูลที่มีการใช้งานบ่อย ๆ ไว้ในหน่วยเก็บข้อมูลเดียวกัน หรือการใช้เทคนิคการหาตำแหน่งที่เก็บข้อมูลแฮชซิง (Hashing Technique) ในการจัดตำแหน่งที่อยู่ของข้อมูลภายในหน่วยเก็บ เป็นต้น

หลังจากออกแบบเรียบร้อยแล้วจะเริ่มพัฒนาโปรแกรม (Implementation) โดยเลือกระบบจัดการฐานข้อมูลขึ้นมาใช้ และผู้ออกแบบระบบซึ่งอาจเป็นนักวิเคราะห์ระบบ หรือผู้ออกแบบฐานข้อมูล จะทำการออกแบบโปรแกรมว่าระบบจะต้องประกอบด้วยโปรแกรมใดบ้าง แต่ละโปรแกรมมีหน้าที่อะไร และมีความสัมพันธ์กันอย่างไร การเชื่อมโยงระหว่างโปรแกรมจะอย่างไร นอกจากนี้ยังต้องมีการออกแบบหน้าจอการนำข้อมูลเข้า รูปแบบรายงาน และการควบคุมความคงสภาพของฐานข้อมูล ซึ่งจะนำมาสร้างเป็นเอกสารที่เรียกว่าข้อมูล การออกแบบโปรแกรม (Program Specification) เพื่อเตรียมส่งให้กับนักเขียนโปรแกรมใช้เป็นแบบในการเขียนโปรแกรมต่อไป

ในการพัฒนาโปรแกรม นักเขียนโปรแกรมจะทำการเขียนและทดสอบโปรแกรมว่าทำงานได้ถูกต้องหรือไม่ โดยจะมีการทดสอบกับข้อมูลจริงที่มีอยู่ ถ้าเป็นระบบใหญ่ที่ต้องอาศัยนักเขียนโปรแกรมหลายคนช่วยกันเขียนโปรแกรมหลังจากที่แต่ละคนทำการทดสอบโปรแกรม (Program Testing) ของตนเองเสร็จแล้ว จะนำโปรแกรมเหล่านั้นมารวมกันให้เป็นระบบเดียว แล้วทำการทดสอบอีกครั้ง ซึ่งจะเรียกว่าการทดสอบระบบ (System Testing) โดยทั่วไปแล้ว การแยกทดสอบเฉพาะโปรแกรมส่วนใหญ่จะผ่าน แต่เมื่อมีการทดสอบระบบส่วนใหญ่จะไม่ผ่าน เนื่องจากนักเขียนโปรแกรมแต่ละคนอาจมีความเข้าใจในงานไม่ตรงกันจึงทำงานไม่ประสานกัน

ดังนั้นการทดสอบระบบจึงเป็นเรื่องสำคัญจะต้องทำการแก้ไขจนกว่าจะผ่านให้ได้ และต้องมีการทดสอบข้อมูลนำเข้าเพื่อทดสอบการทำงานของระบบที่ต้องการตามต้องการหรือไม่ด้วย หลังการพัฒนาโปรแกรมเรียบร้อยแล้ว จะต้องทำเอกสารประกอบโปรแกรม (Documentation) เพื่ออธิบายรายละเอียดของโปรแกรมว่า จุดประสงค์ของโปรแกรมคืออะไร ใช้งานด้านไหน ฯลฯ ซึ่งอาจจะเป็นการสรุปรายละเอียดของโปรแกรมและแสดงเป็นผังงาน (Flowchart) หรือ Pseudo code ก็ได้หลังการพัฒนาโปรแกรมแล้วควรมีการทำเอกสารประกอบโปรแกรมทุกขั้นตอนของการพัฒนาโปรแกรมไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการออกแบบการเขียนโปรแกรมหรือขั้นตอนการทดสอบโปรแกรม ซึ่งการทำเอกสารนี้ มีประโยชน์อย่างมากต่อหน่วยงาน เนื่องจากบางครั้งอาจต้องการเปลี่ยนแปลงแก้ไขโปรแกรมที่ได้มีการทำเสร็จไปนานแล้ว เพื่อให้ตรงกับความต้องการที่เปลี่ยนไป จะทำให้เข้าใจโปรแกรมได้ง่ายขึ้น และจะเป็นการสะดวกต่อผู้ที่เข้ามารับช่วงงานต่อภายหลัง เอกสารประกอบโปรแกรมจะมีอยู่ 2 แบบ คือ

(1) เอกสารประกอบโปรแกรมสำหรับผู้ใช้งาน (User Documentation) เหมาะสำหรับผู้ใช้งานที่ไม่ต้องเกี่ยวข้องกับการพัฒนาโปรแกรม แต่เป็นผู้ที่ใช้งานโปรแกรมอย่างเดียวจะอธิบายเกี่ยวกับการใช้โปรแกรม ตัวอย่างเช่น โปรแกรมนี้ทำอะไร ใช้งานในด้านใด ข้อมูลเข้ามีลักษณะอย่างไร

ข้อมูลออกหรือผลลัพธ์มีลักษณะอย่างไร การเรียกใช้โปรแกรมทำอย่างไร คำสั่งหรือข้อมูลที่จำเป็น ให้โปรแกรมเริ่มทำงานมีอะไรบ้าง อธิบายเกี่ยวกับประสิทธิภาพ และความสามารถของโปรแกรม

(2) เอกสารประกอบโปรแกรมสำหรับผู้เขียนโปรแกรม (Technica Documentation) จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นคำอธิบายหรือหมายเหตุในโปรแกรมหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า คำอธิบาย (Comment) ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเขียนแทรกอยู่ในโปรแกรมอธิบายการทำงานของโปรแกรม เป็นส่วน ๆ ส่วนอธิบายด้านเทคนิค มักจะทำเป็นเอกสารแยกต่างหากจากโปรแกรม ซึ่งจะอธิบายในรายละเอียดที่มากขึ้น เช่น ชื่อโปรแกรมย่อยต่าง ๆ มีอะไรบ้าง แต่ละโปรแกรมย่อยทำหน้าที่อะไร และคำอธิบายย่อ ๆ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม เป็นต้น

(จ) การติดตั้งระบบ (System Construction) ขั้นตอนนี้เป็นการทดสอบระบบ แล้วติดตั้งระบบจริงให้กับหน่วยงานรวมถึงการบำรุงรักษาระบบ การทดสอบโปรแกรมนี้อาจทำได้ ในระหว่างการพัฒนาโปรแกรม ส่วนการติดตั้งระบบอาจกำหนดให้ระบบงานเดิมทำงานขนานไปกับระบบใหม่ หรืออาจยกเลิกระบบเดิมแล้วเข้าสู่ระบบใหม่ทั้งหมด ทั้งนี้ ขึ้นกับนักวิเคราะห์และออกแบบระบบ จะตัดสินใจเลือกใช้ ขั้นตอนนี้รวมถึงการนำข้อมูลจากระบบเดิมแปลงเข้าสู่ฐานข้อมูลของระบบใหม่ด้วย นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการฝึกอบรมให้แก่ผู้ใช้

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์

2.4.1 ความหมายของการวิเคราะห์

ความหมายของการวิเคราะห์ สามารถแบ่งการให้ความหมายออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ

(ก) การวิเคราะห์ระบบงาน

(ข) การออกแบบระบบงาน

โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(ก) การวิเคราะห์ระบบงาน คำว่า วิเคราะห์มาจากคำว่า พิเคราะห์ ซึ่งเป็นการเปลี่ยน พ เป็น ว ในภาษาไทยซึ่งแปลความหมายได้ว่า การพินิจพิเคราะห์ การพิจารณา การใคร่ครวญ การไต่สวนความหรือเรื่องราว ส่วนในภาษาอังกฤษก็ได้ให้ความหมายใกล้เคียงกันคือ Determine, Examine และ Investigate ซึ่งคำว่าวิเคราะห์นี้สามารถนำไปใช้กับวิชาการต่าง ๆ ได้มากมาย เช่น การวิเคราะห์โครงสร้าง การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ การวิเคราะห์ปัญหา เป็นต้น คำว่า “วิเคราะห์” ที่ใช้กับการวิเคราะห์ระบบนั้น ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Analysis” ซึ่งแปลว่า การแยกสิ่งประกอบกันออกเป็นส่วน ๆ เช่น การแยกระบบใหญ่ออกเป็นส่วนย่อย ๆ คือ เป็นการแยกปัญหา ออกเป็นส่วน ๆ เพื่อสะดวกในการพิจารณาหรือตัดสินใจ จากความหมายของคำว่าวิเคราะห์ดังกล่าวนี้

จะเห็นว่า การวิเคราะห์ระบบงานไม่ใช่เรื่องที่ยุงยากหรือเรื่องที่สลับซับซ้อนแต่ประการใด การพิจารณาใคร่ครวญในปัญหาต่าง ๆ ของคนเรานั้น มีวิธีการใหญ่ ๆ อยู่ด้วยกัน 2 วิธี คือ

(1) วิธีธรรมชาติ (Natural Determination) เป็นวิธีที่คนส่วนมากใช้กัน เป็นปกติธรรมดาโดยอาศัยประสบการณ์และสามัญสำนึกของแต่ละบุคคลเป็นหลักคนที่มีวิจรรย์ญาณสูง ๆ อาจจะสามารถพิจารณาตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วไม่แพ้นักวิชาการทางด้านวิเคราะห์ระบบ อย่างไรก็ตาม การพิจารณาใคร่ครวญและตัดสินใจด้วยวิธีนี้นี้อาจมีโอกาสที่จะผิดพลาดอย่างมีสูง ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดการสูญเสียแก่ธุรกิจเป็นอย่างมากเช่นเดียวกัน ดังนั้น ถ้าเป็นงานสำคัญ ๆ ทางธุรกิจแล้วไม่ควรใช้วิธีนี้เป็นอย่างยิ่ง

(2) วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Methodology Determination หรือ System Analysis) เป็นวิธีการพิจารณาใคร่ครวญและตัดสินใจโดยอาศัยระบบทางวิทยาศาสตร์ เช่น สถิติ และการคำนวณ เป็นต้น วิธีนี้เป็นวิธีที่ใช้หลักวิชาการทางวิทยาศาสตร์แขนงต่าง ๆ เข้าช่วยผู้ที่ทำการวิเคราะห์จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในวิชาการแขนงต่าง ๆ ที่จะใช้ในการวิเคราะห์และออกแบบระบบงาน จึงได้มีการจัดให้สอนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ขึ้น นอกจากนี้ยังมีคำที่ใกล้เคียงกันหรือคล้ายคลึงกันกับคำว่า "วิเคราะห์" ที่ควรทำความเข้าใจเพื่อป้องกันการสับสนในการใช้ เช่น คำว่า การวิจัย การค้นคว้า การค้นคิด เป็นต้น ซึ่งความจริงแล้วการวิเคราะห์กับการวิจัยเป็นคนละเรื่องคนละความมุ่งหมายกัน แต่มีความใกล้เคียงกันมาก การวิจัยนั้นมุ่งในการค้นหาข้อเท็จจริงหรือความถูกต้องที่สุดของปัญหา เช่น การวิจัยภาวะของผู้มีรายได้น้อย คือ การค้นหาสภาพของผู้มีรายได้น้อย คือ การค้นหาสาเหตุว่าเป็นเพราะอะไรบ้าง เหล่านี้เป็นต้น ส่วนการวิเคราะห์นั้นจะเป็นการมุ่งหาสาเหตุเพื่อทำการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นให้ดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุดเท่าที่จะทำได้ การแก้ปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์ระบบนั้นอาจไม่ใช่ทางที่ถูกต้องที่สุด แต่เป็นทางที่ดีที่สุดที่ควรจะทำเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะการแก้ไขปัญหานั้นนักวิเคราะห์ระบบเป็นการประนีประนอมกับบุคคลในหลาย ๆ ฝ่ายที่จะต้องทำงานร่วมกันเพื่อให้การทำงานของระบบมีประสิทธิภาพสูงสุดนั่นเอง

การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) หมายถึง วิธีการวิเคราะห์ระบบใดระบบหนึ่งโดยมีการคาดหมายและจุดมุ่งหมายที่จะมีการปรับปรุงและแก้ไขระบบนั้น การวิเคราะห์นั้นจะต้องทำการแยกแยะปัญหาออกมาให้ได้ แล้วกำหนดปัญหาเป็นหัวข้อเพื่อทำการศึกษาและหาวิธีแก้ไขในที่สุด

การวิเคราะห์และออกแบบระบบ (System Analysis and Design) หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการสร้างระบบสารสนเทศขึ้นมาใหม่ในธุรกิจใดธุรกิจหนึ่ง หรือในระบบย่อยของธุรกิจ นอกจากการสร้างระบบสารสนเทศใหม่แล้วการวิเคราะห์ระบบช่วยในการแก้ไขระบบสารสนเทศเดิม

ที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นด้วยก็ได้ การวิเคราะห์ระบบ คือ การหาความต้องการ (Requirements) ของระบบสารสนเทศว่าคืออะไร หรือต้องการเพิ่มเติมอะไรเข้ามาในระบบ

(ข) การออกแบบระบบงาน การออกแบบ หมายถึง การนำเอาความต้องการของระบบมาเป็นแบบแผน หรือเรียกว่า พิมพ์เขียวในการสร้างระบบสารสนเทศให้ใช้งานได้จริง ความต้องการของระบบ เช่น สามารถติดตามยอดขายได้เป็นระยะ เพื่อให้ฝ่ายบริหารสามารถปรับปรุงการขายได้ทันที่

2.4.2 การวิเคราะห์และการตีความหมายข้อมูล (Analysis and Interpretation of Data)

ข้อมูลที่ทำให้การเก็บรวบรวม โดยทั่วไปจะมีจำนวนมาก เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ก็จะมีการดำเนินกับข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การแยกประเภท การจัดชั้น การสังเขป การหาข้อสรุปเกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ ของข้อมูล การพิจารณาหาว่าข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้มีความสัมพันธ์กับข้อมูลอื่นหรือไม่อย่างไร ตลอดจนอาจทำการพยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคตจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ กระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้เรียกว่า การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะดำเนินการในรายละเอียดอย่างไร และเพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูล และเรื่องที่ต้องการศึกษา ในบางกรณี การวิเคราะห์ข้อมูลก็ทำโดยใช้กราฟ ดังนั้นเมื่อพิจารณาให้ดีจะเห็นว่าบางขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล เช่นการจัดชั้นหรือแยกประเภทของข้อมูล จะต้องเตรียมวางแผนพร้อมกันไปกับการเก็บรวบรวมและการนำเสนอข้อมูล

เมื่อข้อมูลได้รับการวิเคราะห์แล้ว ขั้นสุดท้ายของการดำเนินการทางสถิติก็คือการตีความหมายข้อมูลเหล่านั้น การตีความหมาย คือ การพิจารณาหาว่าอะไรคือข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์ ตัวเลขที่ได้จากการวิเคราะห์ช่วยสนับสนุนหรือปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ และตัวเลขที่ได้จากการวิเคราะห์บอกอะไรบางอย่างใหม่ ๆ แก่เราบ้าง

การตีความหมายข้อมูลเป็นเรื่องที่ทำได้ไม่่ง่ายนัก เนื่องด้วยความรู้และเอกสารเกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องมักมีจำกัด ดังนั้น การตีความหมายข้อมูล จึงไม่ควรสรุปลงไปอย่างแน่นอนตายตัวว่าต้องเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ นอกจากนั้นเหตุผลอีกประการหนึ่งที่สนับสนุนการกระทำดังกล่าวนี้ก็คือตัวข้อมูลเอง ได้เคยกล่าวไว้แล้วว่า ข้อมูลประกอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อจริง มิใช่ข้อจริงล้วน ๆ และตัวเลขที่ได้จากการวิเคราะห์ก็เป็นเพียงค่าประมาณ ดังนั้นการตีความหมายข้อมูลโดยการสรุปอย่างแน่นอนตายตัว จึงมีโอกาสผิดพลาดได้ง่ายมากอย่างไรก็ตาม การตีความหมายที่ดี ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

- (ก) มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะค้นหาความจริงทุกอย่างที่ซ่อนเร้นอยู่ในข้อมูล
- (ข) มีความรู้ความเข้าใจอย่างกว้างขวางในเหตุการณ์หรือเรื่องที่กำลังศึกษา
- (ค) มีความคิดที่เป็นระเบียบและมีเหตุผลในการทำงาน
- (ง) มีความสามารถในการใช้ถ้อยคำที่ชัดเจน ทำให้อ่านเข้าใจได้ง่าย

2.5. แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในปัจจุบันพัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีการปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นประโยชน์กับงานสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา ทำให้ทุกวงการวิชาชีพ ต้องหันมาปรับปรุงกลไกในวิชาชีพของตนให้ทันต่อสังคมสารสนเทศ เพื่อให้ทันต่อกระแสโลก มีการพัฒนาคิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่อการดำรงชีวิตเป็นอันมาก เทคโนโลยีทำให้มีการติดต่อสื่อสารกันได้สะดวก การเดินทางเชื่อมโยงถึงกันทำให้ประชากรในโลกติดต่อรับฟังข่าวสารกันได้ตลอดเวลา

2.5.1 ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำว่า “เทคโนโลยีสารสนเทศ” หรือ Information Technology ที่มักเรียกว่า “ไอที” นั้น เน้นถึงการจัดการในกระบวนการดำเนินงานสารสนเทศหรือสารนิเทศในขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การเสาะแสวงหา การวิเคราะห์ การจัดเก็บ การจัดการ และการเผยแพร่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำ และความรวดเร็วทันต่อการนำมาใช้ประโยชน์

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ต่างกัน ดังนี้

ครรรชิต มาลัยวงศ์ (2539, น.25) เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วยเทคโนโลยีสำคัญสองสาขา คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม โดยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ จะช่วยให้เราสามารถจัดเก็บ บันทึก และประมวลผลข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ส่วนเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมช่วยให้เราสามารถส่งผลลัพธ์ของการใช้งานคอมพิวเตอร์ไปให้ผู้ใช้ที่อยู่ห่างไกลได้อย่างรวดเร็วและสะดวก

วศิณ ฐประยูร (2537 ,น. 59) เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเทคโนโลยีใหม่ที่ใช้ในการประมวลผลสารสนเทศ ได้แก่ ไมโครคอมพิวเตอร์ เครื่องประมวลผลคำ และเครื่องที่สามารถประมวลผลได้โดยอัตโนมัติอื่น ๆ เครื่องสมองกลเหล่านี้เป็นนวัตกรรมของมนุษยชาติที่สร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อรวบรวม ผลิต สื่อสาร บันทึก เรียบเรียงใหม่ และแสดงผลประโยชน์จากสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2534,น.451) เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึงเทคโนโลยีทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ เริ่มจากเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดเก็บ ประมวลผล แสดงผล และเผยแพร่สารสนเทศ ในรูปของข้อมูล ข้อความหมาย และเรื่องโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีโทรคมนาคม

ปีแฮนและโฮลัมส์,(Behan and Holumes, 1990) (อ้างในเพ็ญพิมล คงมนต์, 2554,น.15) เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่นำมนุษย์เข้าสู่ทะเบียนข้อมูล การจัดเก็บ การประมวลผล การค้นคืน การส่งผ่านและรับสารสนเทศ ประกอบด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ โทรสาร ไมโครกราฟิก โทรคมนาคม และไมโครอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเทคโนโลยีเก่า ได้แก่ ระบบจัดเรียงเอกสาร เครื่องทำบัญชีอัตโนมัติ ฯลฯ ฉะนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศจึงสามารถ

นำมนุษย์ให้สามารถสร้างระบบสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างมหาศาลสรุปแนวความคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้เกิดวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดเก็บความรู้ การส่งผ่าน และการสื่อสารสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ รวมไปถึงการสร้างอุตสาหกรรมสารสนเทศ และความต้องการสารสนเทศ และการจัดการสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการ การวิเคราะห์ เนื้อหา หรือการค้นคืนสารสนเทศ ซึ่งกระบวนการจัดการหรือจัดทำระบบสารสนเทศที่สามารถ ผลิตสารสนเทศให้สนองความต้องการของผู้ใช้จะประกอบด้วยกรรมวิธี 3 ประการ คือ การนำเข้าข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการแสดงผลข้อมูล ซึ่งกรรมวิธีทั้ง 3 ประการนี้ ต้องอาศัยเทคโนโลยีด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์สำหรับรับข้อมูลเข้า และแสดงผลข้อมูล

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2533, น.23) ได้จำแนกเทคโนโลยีสารสนเทศตามลักษณะของการใช้งาน โดยแบ่งออกเป็น 6 ประเภท เช่นเดียวกันดังนี้

(ก) เทคโนโลยีที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เช่น ดาวเทียมถ่ายภาพบรรยากาศ กล้องถ่ายภาพ กล้องถ่ายวิดีโอ เครื่องเอกซเรย์ ฯลฯ

(ข) เทคโนโลยีที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล จะเน้นสื่อที่ใช้บันทึก เช่น เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็ก จานแสงหรือจานเลเซอร์ บัตรเอทีเอ็ม ฯลฯ

(ค) เทคโนโลยีที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ ได้แก่ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์

(ง) เทคโนโลยีที่ใช้ในการแสดงผลข้อมูลหรือสารสนเทศ ได้แก่ เครื่องพิมพ์ แบบต่าง ๆ จอภาพ พล็อตเตอร์ และอื่น ๆ

(จ) เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดทำสำเนาสารสนเทศ เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องถ่ายไมโครฟิล์ม ฯลฯ

(ฉ) เทคโนโลยีสำหรับถ่ายทอดสื่อสารข้อมูลและสารสนเทศ ได้แก่ ระบบโทรคมนาคมต่าง ๆ เช่น วิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง โทรศัพท์ โทรเลข โทรสาร เทเล็กซ์ และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งระยะใกล้และระยะไกล

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าสารสนเทศเป็นความรู้ ผู้ใดได้สารสนเทศที่ถูกต้องรวดเร็วกว่ากันจะเป็นผู้ได้เปรียบ เพราะสามารถใช้สารสนเทศเหล่านั้นช่วยในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว ดังนั้น จึงเกิดปรากฏการณ์แข่งขันกันพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อให้บริการทั้งในเชิงพาณิชย์และให้เปล่า ทั้งนี้ เพราะมีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ รวมเข้ากับเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคมจนกลายมาเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network) ซึ่งใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สารสนเทศที่เกิดขึ้นจากระบบคอมพิวเตอร์ได้พัฒนาให้อยู่ในรูปของสื่อประสม

(Multimedia) ซึ่งมีทั้งตัวเลข (Numeric) ตัวอักษร (Text) เสียง (Audio) ภาพนิ่ง (Still Picture) และภาพเคลื่อนไหว (Video) ซึ่งครบถ้วนที่มนุษย์จะสื่อสารกันผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์และมีการเชื่อมโยงกันไปทั่วโลก ทำให้สารสนเทศแพร่กระจายไปยังทุกส่วนของโลกอย่างไร้พรมแดน (Borderless) ทำให้เกิดสังคมใหม่ของมนุษยโลกซึ่งเรียกกันว่า สังคมสารสนเทศ (Information Society) หรือที่เรียกกันว่าสังคมที่สามหรือคลื่นลูกที่สามที่มีพัฒนาการต่อเนื่องมาจากสังคมเกษตรกรรม (Agricultural) และสังคมอุตสาหกรรม (Industrial Society) จนกลายเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ทำให้ทุกประเทศทุกชนชาติรวมตัวกันเสมือนหนึ่งเป็นหมู่บ้านเดียวกัน หรือเรียกว่าหมู่บ้านโลก (Global Village) โดยเฉพาะเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างสูงในปัจจุบัน ทำให้เกิดโลกใหม่ที่เรียกว่า โลกไซเบอร์ (Cyber Space) ซึ่งเป็นตัวแทนของโลกที่อยู่ในรูปของดิจิทัล ซึ่งเต็มไปด้วยข้อมูลทางไฟฟ้าในรูปของบิต (Bit) และไบต์ (Byte) ที่สัมผัสได้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างไปจากโลกของมนุษย์จะมีสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและสามารถสัมผัสได้โดยไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศดังที่เคยเป็นมา (ชุน เทียมทินกฤติ, 2540, น. 6-7)

2.5.2 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ในสภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานสำนักงาน ปัจจุบันสำนักงานจำนวนมากได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ เพื่อให้งานบังเกิดผลดี เช่น ความสะดวก รวดเร็ว ความถูกต้อง และสามารถทำซ้ำได้เป็นจำนวนมาก เป็นต้น ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ ได้แก่ เครื่องพิมพ์ดีดอิเล็กทรอนิกส์ โทรศัพท์ เทเล็กซ์ เครื่องเขียนตามคำบอกอัตโนมัติ (Dictating Machines) เครื่องอ่านและบันทึกวัสดุย่อส่วน เครื่องถ่ายเอกสารแบบหน่วยความจำ เครื่องโทรสาร ฯลฯ ผลิตภัณฑ์เหล่านี้นำไปประยุกต์ใช้กับงานสำนักงานได้ในหลายลักษณะ ดังนี้

(ก) งานจัดเตรียมเอกสาร ได้แก่ การใช้เครื่องประมวลผลคำหรือเครื่องประมวลผลเนื้อหาเป็นเครื่องมือในการจัดเตรียมอุปกรณ์ประกอบการใช้เทคโนโลยีนี้ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ โมเด็ม และช่องทางการสื่อสาร ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงสารสนเทศระหว่างแผนก หรือระหว่างหน่วยงานทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกที่อยู่ห่างไกล ระบบประมวลผลคำนี้ จำแนกได้ 2 ระบบ คือ

(1) ระบบ Stand-alone เป็นระบบที่สามารถประมวลผลได้ภายในชุดคอมพิวเตอร์เดี่ยว (Set) หรืออาจเชื่อมโยงไปยังคอมพิวเตอร์อื่น ๆ ได้โดยไม่ผ่านช่องทางการสื่อสาร ระบบนี้ประกอบด้วยเทอร์มินัล 1 ชุด (หน่วยประมวลผลหรือโปรเซสเซอร์ แป้นพิมพ์ หน่วยแสดงผลทางหน้าจอ หรือมอนิเตอร์) ซึ่งต่อเชื่อมกับหน่วยจัดเก็บข้อมูลและเครื่องพิมพ์

(2) ระบบเชื่อมโยงกับข่ายการสื่อสารเป็นระบบที่มีการเชื่อมโยงสารสนเทศซึ่งกันและกันผ่านเครือข่ายโทรคมนาคม เช่น เครือข่ายโทรศัพท์ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่าย

สารสนเทศ (Information Networks) เป็นต้น ระบบนี้ประกอบด้วยเทอร์มินัลหลายชุด มีสมรรถนะในการเข้าถึงสารสนเทศซึ่งกันและกันโดยผ่านหน่วย Switching ซึ่งทำหน้าที่เป็นทางผ่านและเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงแต่ละเทอร์มินัลเข้าด้วยกันผ่านข่ายงานการสื่อสาร

(ข) งานกระจายเอกสารเป็นการกระจายสารสนเทศไปยังผู้ใช้ ณ จุดต่าง ๆ อาจกระทำได้โดยการเชื่อมโยงผ่านเครือข่ายโทรคมนาคม ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถปฏิบัติงาน ณ จุดนี้ได้โดยอัตโนมัติ ได้แก่ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เทเลเท็กซ์ เทเล็กซ์ โทรสาร ระบบการประชุมทางไกล เป็นต้น

(ค) งานจัดเก็บและค้นคืนเอกสาร สามารถปฏิบัติได้ทั้งระบบออนไลน์และระบบออฟไลน์ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือผ่านเครือข่ายโทรคมนาคมรูปแบบอื่น เช่น ระบบงานฐานข้อมูล เป็นต้น

(ง) งานจัดเตรียมสารสนเทศในลักษณะภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถดำเนินงานดังกล่าวนี้ได้ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์สร้างภาพ (Computer Graphic Devices) เครื่อง Scanner โทรทัศน์ และวีดิทัศน์ เป็นต้น

(จ) งานสื่อสารสารสนเทศด้วยเสียง เช่น การใช้โทรศัพท์ การประชุมทางโทรศัพท์ การบันทึกข้อมูลเสียงโดยใช้ Sound Blaster เป็นต้น

(ฉ) งานสื่อสารสารสนเทศด้วยภาพและเสียง เช่น ระบบมัลติมีเดีย ระบบการประชุมทางไกลด้วยภาพและเสียง เป็นต้น กล่าวโดยสรุปงานสำนักงานในอนาคตจะต้องบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศชนิดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน อาทิ เทคโนโลยีการประชุมทางไกลด้วยภาพและเสียง (Video Teleconference) การประมวลผลคำ การประมวลผลข้อมูล ฯลฯ เพื่อสนับสนุนงานด้านการบริหาร อีกทั้ง มีการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์อย่างแพร่หลายในองค์กรธุรกิจทั้งขนาดใหญ่และเล็ก บุคลากรทุกระดับในองค์กรจะสามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น ๆ ได้ทุกคน

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยดำเนินการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) โดยมีวิธีการศึกษา ดังนี้

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

การจัดทำแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลการยกกระทู้ถามและญาติคดีเรื่อง “ปัญหาเกี่ยวกับที่ดินทำกินและการออกเอกสารสิทธิ์” เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากรสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1.1 รวบรวมและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลดังต่อไปนี้

(ก) ระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของวิทยากรสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(ข) ร่างกระทู้ถามและญาติคดีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ ที่ให้บริการแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสมัยปัจจุบัน

(ค) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์

3.1.2 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาจากเนื้อหาของกระทู้ถามและญาติคดีต่าง ๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์

3.1.3 วิเคราะห์ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ การทราบถึงสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและญาติคดีเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์

3.2 วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้ศึกษากำหนดวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) โดยดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ สาระสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งสภาพปัญหาด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกเอกสารสิทธิ์และที่ดิน ประกอบด้วย

- 3.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
- 3.2.2 ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562
- 3.2.3 ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
- 3.2.4 พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
- 3.2.5 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551
- 3.2.6 กระทั่งถามและญัตติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิในสมัยประชุมปัจจุบัน
- 3.2.7 คู่มือการปฏิบัติงานยกร่างกระทั่งถามและญัตติ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

คณะผู้ศึกษาจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ การวิจัยเอกสารการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ร่างกระทั่งถามและญัตติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การจัดการความรู้ขององค์กร การจัดทำฐานข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิเคราะห์และสรุปผล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร จากนั้นนำข้อมูลมาจัดระเบียบหมวดหมู่ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับประเด็นศึกษาที่ตั้งไว้ จากนั้นใช้การตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้าด้านข้อมูล (Triangulation) โดยการตรวจสอบความถูกต้องและสอดคล้องกันของข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิ และการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้มา และเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในการศึกษา

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง การจัดทำแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทุ่ถามและญาติเพื่อสนับสนุน การปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษา การจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

4.1 อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นหน่วยงานอิสระมีฐานะเทียบเท่ากรม โดยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎร มีเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร สำหรับบุคลากรในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรนั้นถือว่าเป็นข้าราชการประจำ เรียกว่า ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็นสำนักและกลุ่มงาน ซึ่งสำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติ ด้านการควบคุม การบริหารราชการแผ่นดิน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการธิการ ด้วยวิสัยทัศน์ของสำนักงานที่จะเป็นองค์กรที่เป็นเลิศในการให้บริการ เพื่อส่งเสริมงานของสถาบันนิติบัญญัติให้ก้าวหน้า ทันสมัย โปร่งใส และเป็นธรรม โดยคำนึงถึง ผลประโยชน์สูงสุดของปวงชน โดยมีเป้าหมายองค์กร (Organization Goal) คือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกรัฐสภา คณะกรรมการธิการและประชาชนได้รับการบริการด้านนิติบัญญัติที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมเผยแพร่ บทบาทภารกิจของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภา เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา ให้สาธารณชนรับรู้และมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ตามแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์กร ข้อหนึ่ง คือ เสริมสร้างและพัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็น “รัฐสภาอิเล็กทรอนิกส์” และ “ศูนย์ข้อมูลนิติบัญญัติ” นอกจากนี้ยังเน้นการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านประชาธิปไตยและผลักดัน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้เป็น ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านควบคู่กับหลักคุณธรรม

4.2 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักกฎหมาย และหน้าที่ของวิทยาการ สำนักกฎหมาย

ด้วยสำนักกฎหมายเป็นหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ได้แก่ การยกร่างกระทู้ถาม ร่างญัตติ และร่างหนังสือติดต่อกับส่วนราชการ งานด้านนิติบัญญัติ ได้แก่ การยกร่างกฎหมาย วิเคราะห์กฎหมาย งานค้นกฎหมาย ให้คำปรึกษากฎหมาย และงานด้านนิติการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ งานตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรมสัญญาต่าง ๆ การดำเนินการทางวินัยของข้าราชการ รวมถึงงานด้านการดำเนินการเกี่ยวกับคดีความทั้งทางแพ่ง อาญา และคดีปกครอง ซึ่งการปฏิบัติภารกิจเหล่านี้จะต้องอาศัยการค้นคว้าข้อมูลและองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ เช่น องค์ความรู้เกี่ยวกับการร่างกฎหมาย ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย และองค์ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานและสมาชิกผู้รับบริการ

สำนักกฎหมาย แบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น 5 กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานกฎหมาย 1 กลุ่มงานกฎหมาย 2 กลุ่มงานกฎหมาย 3 และกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย โดยมีอำนาจหน้าที่

(ก) จัดทำร่างกฎหมายด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี ตามความต้องการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ส่วนราชการและประชาชน

(ข) ศึกษา วิเคราะห์ เกี่ยวกับกฎหมายเพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย

(ค) ศึกษา วิเคราะห์ ร่างกฎหมายที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อประกอบการพิจารณาให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(ง) ติดตามและประสานการจัดทำร่างกฎหมายในชั้นพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา ที่ประชุมรัฐสภา และที่ประชุมคณะกรรมาธิการ

(จ) ศึกษา วิเคราะห์กฎหมายที่ใช้บังคับ เพื่อเสนอปรับปรุงหรือให้มีกฎหมายใหม่เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม หรือการบริหารประเทศ

(ฉ) วินิจฉัย ให้คำปรึกษา เสนอความเห็น แนะนำ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบและข้อบังคับ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และส่วนราชการในสังกัด

(ช) ตรวจสอบพิจารณายกร่างระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญา รวมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(ซ) ดำเนินการเกี่ยวกับคดีความทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง ตลอดจนประสานงานกับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีความทั้งปวงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(ณ) ดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ การสอบหาข้อเท็จจริง การสอบสวนทางวินัย และการสอบสวนอื่น

(ญ) ศึกษา วิเคราะห์กฎหมายในบริบทของสภาพสังคมที่เป็นอยู่ และวิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมในการมีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคม

(ฎ) ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบและพัฒนากฎหมาย

(ฏ) จัดทำคำแปรร่างพระราชบัญญัติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(ฐ) ดำเนินการร่างญัตติ กระทู้ถาม คำอภิปราย และหนังสือติดต่อส่วนราชการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(ฑ) ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่คณะกรรมการตามที่ถูกร้องขอ

(ฒ) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

จากอำนาจหน้าที่ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภารกิจหลักของวิทยากรสำนักกฎหมาย คือ การยกร่างกระทู้ถาม ร่างญัตติ และร่างหนังสือติดต่อส่วนราชการ ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกในการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ ตลอดจนปฏิบัติงานด้านวิชาการร่วมกับนิติกรของสำนักกฎหมาย ซึ่งการปฏิบัติงานจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในวิชาการหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ นำมาใช้ในการปฏิบัติงานและสามารถเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรอบด้านแล้วนำเสนอข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์ เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สามารถใช้เป็นกลไกในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนนำไปสู่แนวทางแก้ไขปัญหาของประชาชน

4.3 กระบวนการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ

4.3.1 การยกร่างกระทู้ถาม

การยกร่างกระทู้ถามนั้นต้องให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และถูกต้องตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใช้ถ้อยคำชัดเจน รัดกุม ซึ่งการร่างกระทู้ถามนั้นมีหลายขั้นตอน โดยในขั้นแรกเป็นการยกร่างจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ประสงค์ให้ร่างกระทู้ถาม จากนั้นจะเป็นขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลในการร่าง โดยตรวจสอบข้อมูลจากหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ เมื่อได้ข้อมูลและข้อเท็จจริงแล้วจึงนำมาวิเคราะห์สรุปประเด็น ต่อจากนั้นยกร่างกระทู้ถามตามรูปแบบของกระทู้ถาม และในขั้นตอนสุดท้าย เป็นการตรวจพิจารณาความสมบูรณ์ของร่างกระทู้ถามให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องการ

การยกร่างกระทู้ถามให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานดังนี้

(ก) การสอบถามความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ดำเนินการยกร่างกระทู้ถาม โดยขอใช้บริการ สำนักกฎหมาย ชั้น 5 อาคารรัฐสภา หรือขอใช้บริการผ่านทางโทรศัพท์หรือแอปพลิเคชันไลน์ โดยผู้ปฏิบัติงานมีการสอบถามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างละเอียด เช่น ประเภทของกระทู้ถาม (กระทู้ถามสดหรือกระทู้ถามทั่วไป) บุคคลที่ต้องการตั้งกระทู้ถาม (ถามนายกรัฐมนตรีหรือถามรัฐมนตรีกระทรวงใด) ต้องการให้ตอบกระทู้ถามในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือตอบในราชกิจจานุเบกษา พร้อมทั้งข้อมูลปัญหาหรือประเด็นสำคัญของกระทู้ถาม ซึ่งการสอบถามความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึงประเด็นสำคัญที่ต้องการนั้นสอดคล้องตามทฤษฎีการบริการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในเรื่องคุณภาพในการให้บริการ สมาชิกได้รับความสะดวกในเรื่องสถานที่การให้บริการ ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ การให้บริการอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และสมาชิกพึงพอใจ

(ข) การตรวจสอบและการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างกระทู้ถาม

แหล่งข้อมูลที่ดำเนินการได้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ข่าวจากฐานข้อมูล News Center ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต มติคณะรัฐมนตรี หนังสือวารสาร บทความ เป็นต้น

ส่วนที่สอง ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยรวบรวมข้อมูลจากระบบสารสนเทศรัฐสภาที่เกี่ยวข้องกับกระทู้ถาม แล้วนำมาวิเคราะห์พร้อมทั้งสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องนั้น ๆ

การบริหารจัดการข้อมูล ถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง เครื่องมือที่สำคัญคือเทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยในการค้นหา ข้อมูล ทำให้งานมีประสิทธิภาพงานเสร็จสิ้นตามกำหนดเวลาทำงานอย่างมีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(ค) การจัดทำร่างกระทู้ถาม ส่งพิมพ์ และตรวจสอบความถูกต้อง

ดำเนินการยกร่างกระทู้ถาม ให้ถูกต้องตามรูปแบบของกระทู้ถามแต่ละประเภท และตรงกับความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการร่างกระทู้ถามนั้นจะใช้รูปแบบของการร่างหนังสือราชการ และข้อบังคับการประชุมสภาเป็นหลัก ซึ่งผู้ที่จะเป็นผู้ร่างกระทู้ถามนั้นจะต้องทำความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์การร่างหนังสือราชการ และลักษณะของกระทู้ถามตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภา โดยคำนึงถึงแบบวิธีในการร่างกระทู้ถาม เป็นรูปแบบการเขียนกระทู้ถามตามแบบของกระทู้ถามแต่ละประเภท โดยมีรูปแบบกระทู้ถามสดและกระทู้ถามทั่วไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

เนื้อหาของกระทู้ถามเป็นส่วนสำคัญของร่างกระทู้ถามที่จะสื่อความหมายให้เข้าใจได้ถูกต้องตรงประเด็น และเนื้อหาจะต้องมีองค์ประกอบ ได้แก่กระทู้ถามนั้นตั้งถามรัฐมนตรีกระทรวงใด สาเหตุของปัญหาที่ทำให้ตั้งกระทู้ถามหรือข้อเท็จจริงที่อ้างประกอบกระทู้ถาม และคำถามที่ต้องการให้รัฐมนตรีตอบ

เนื้อหาของกระทู้ถามนั้นผู้ร่างกระทู้ถามจะต้องเรียบเรียงอย่างระมัดระวังเพื่อมิให้ขัดกับข้อบังคับการประชุมสภา ซึ่งผู้ที่ร่างกระทู้ถามจะต้องศึกษาข้อบังคับการประชุมสภาให้เข้าใจด้วยว่าจะต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
- (2) เคลือบคลุม หรือเข้าใจยาก
- (3) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (4) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน
- (5) เป็นการให้ออกความเห็น
- (6) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
- (7) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
- (8) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด เว้นแต่ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ

คำขอให้ตอบในที่ประชุมสภาหรือในราชกิจจานุเบกษา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ตั้งกระทู้ถาม เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกกว่าจะให้รัฐมนตรีตอบกระทู้ถามนั้นในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือในราชกิจจานุเบกษา ให้ระบุในแบบฟอร์มการเสนอกระทู้ถามด้วย

ส่วนในการส่งพิมพ์ และตรวจสอบความถูกต้อง เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานธุรการ ซึ่งรู้ขั้นตอนการจัดรูปแบบการพิมพ์ตามแบบกระทู้ถาม การจัดย่อหน้า วรรคตอน ถ้อยคำ เมื่อมีการจัดพิมพ์เสร็จแล้ว ผู้ร่างกระทู้ถามต้องตรวจทานร่างกระทู้ถามที่พิมพ์เสร็จแล้ว ด้วยความรอบคอบอย่างถี่ถ้วนในคำสะกด การันต์ วรรคตอน หรือความเหมาะสมของเนื้อความที่เพิ่มเติมจะได้รับความชัดเจนขึ้น เพราะการพบข้อผิดพลาดในขั้นนี้เป็นการดีกว่าการพบข้อผิดพลาดจากบุคคลภายนอกหรือผ่านกระบวนการพิจารณา ซึ่งอาจจะเกิดความเสียหายและล่าช้า

(ง) การจัดส่งร่างกระทู้ถามให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การดำเนินการจัดส่งร่างกระทู้ถาม เมื่อผู้ร่างตรวจสอบความถูกต้องเสร็จแล้ว ส่งให้เจ้าพนักงานธุรการลงทะเบียนในสมุดลงทะเบียนหนังสือรับและเขียนรายละเอียดในแบบขอใช้บริการของสำนักกฎหมายให้เป็นหลักฐานและจัดเตรียมส่งร่างกระทู้ถามให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ขอใช้บริการต่อไป

ในการจัดสร้างกระทู้ถามให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ขอรับการประเมิน ได้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพโดยสมบูรณ์ในแง่มุมมองกระบวนการมุ่งเน้นไปที่ความสามารถในการทำงานด้วยวิธีการสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง เป็นระบบ และมีลำดับขั้นตอน ทำให้งานสัมฤทธิ์ผล สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ

4.3.2 ขั้นตอนการยกร่างญัตติ

การดำเนินงานในการปฏิบัติหน้าที่ยกร่างญัตติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีวิธีการในปฏิบัติงานดังนี้

(ก) การสอบถามความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ดำเนินการร่างญัตติ ผู้เสนอผลงานสอบถามความต้องการและข้อมูลอย่างละเอียดจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ทราบว่ามีความต้องการญัตติประเภทใด ถ้าเป็นญัตติทั่วไปต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 5 คน ญัตติที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอให้สภาตั้งคณะกรรมการ หรือขอให้คณะกรรมการสามัญกระทำกิจการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่ของสภาหรือญัตติด่วน เป็นญัตติที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้เกี่ยวกับผลประโยชน์สำคัญของประเทศ มีความจำเป็นรีบด่วน ต้องมีสมาชิกรับรอง 20 คน พร้อมทั้งข้อมูลปัญหาหรือประเด็นสำคัญของญัตติที่มีความมุ่งหมายเพื่อให้สภาลงมติหรือวินิจฉัยชี้ขาดว่าจะให้ปฏิบัติอย่างไร

(ข) การตรวจสอบและการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างญัตติ

ดำเนินการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ข่าวจากฐานข้อมูล New Center มติคณะรัฐมนตรี หนังสือวารสาร บทความ เป็นต้น พร้อมทั้งสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องนั้น ๆ รวมทั้งญัตติบางเรื่องต้องติดต่อประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ในกรณีดำเนินการดังกล่าวผู้ยกร่างต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ในการค้นคว้าข้อมูล การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อความถูกต้องรวดเร็ว เพื่อให้ได้ผลงานเป็นไปตามความต้องการของสมาชิก

(ค) การจัดทำร่างญัตติ ส่งพิมพ์ และตรวจสอบความถูกต้อง

ดำเนินการยกร่างญัตติ ให้ถูกต้องตามรูปแบบของญัตติ แต่ละประเภท และตรงกับความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการร่างญัตตินั้นจะใช้รูปแบบของการร่างหนังสือราชการ และข้อบังคับการประชุมสภาเป็นหลัก ซึ่งผู้ที่จะเป็นผู้ร่างญัตตินั้นจะต้องทำความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์การร่างหนังสือราชการ และลักษณะของญัตติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภา โดยคำนึงถึงแบบวิธีในการร่างญัตติ เป็นรูปแบบการเขียนญัตติตามลักษณะของญัตติแต่ละประเภท โดยมีรูปแบบญัตติทั่วไปและญัตติด่วนตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

เนื้อหาของญัตติเป็นส่วนสำคัญของร่างญัตติที่จะสื่อความหมายให้เข้าใจได้ถูกต้องตรงประเด็น และเนื้อหาจะต้องมีองค์ประกอบ ได้แก่ ที่มาของการเสนอญัตติ สาเหตุของปัญหาที่ทำให้ร่างญัตติ หรือข้อเท็จจริงที่อ้างประกอบญัตติ และหลักเกณฑ์การเสนอญัตติแต่ละประเภะนั้นจะต้องใช้ผู้เสนอและผู้รับรองจำนวนกี่คน

(ง) การจัดส่งร่างญัตติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การดำเนินการจัดส่งร่างญัตติ เมื่อผู้ร่างตรวจสอบความถูกต้องเสร็จแล้ว ส่งให้เจ้าพนักงานธุรการลงทะเบียนในสมุดลงทะเบียนหนังสือรับ และเขียนรายละเอียดในแบบขอใช้บริการของสำนักกฎหมายให้เป็นหลักฐานและจัดเตรียมส่งร่างญัตติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้ขอใช้บริการต่อไป

4.4 การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ

หน้าที่ความรับผิดชอบของวิทยากรของสำนักกฎหมายคือการให้บริการยกร่างกระทู้ถามและญัตติเพื่อสนับสนุนการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้ ภายใต้อุปสรรคของภารกิจที่ต้องดำเนินการ คือ

(ก) ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูลและรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน บทสรุป บทวิเคราะห์ ในเรื่องข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ

(ข) ดำเนินการจัดทำข้อมูล รวบรวมและวิเคราะห์โดยติดต่อประสานงานกับแหล่งข้อมูล ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก

(ค) จัดทำเอกสารที่ได้กลั่นกรองข้อมูลแล้วเป็น ข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้สำหรับยกร่างกระทู้ถามและญัตติ

อย่างไรก็ตามเพื่อประโยชน์ด้านการศึกษาสภาพปัญหาของการจัดทำข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ จึงขอเสนอกระบวนการจัดทำข้อมูลดังนี้

4.4.1 ขั้นตอนก่อนจัดทำข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ

(ก) เมื่อวิทยากรได้รับมอบหมายงานจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาวางแผนงานศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ

(ข) วิทยากรค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากบทความทางอินเทอร์เน็ต ข่าวหนังสือพิมพ์ แผนงานนโยบาย/โครงการของกระทรวงและข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องการ

(ค) รวบรวมศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ข้อเท็จจริงและสังเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบพร้อมใช้กับงานยกร่างกระทู้ถามและญัตติ

4.4.2 ขั้นตอนการจัดทำข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ

(ก) นำข้อมูลที่ได้นำดำเนินการในขั้นตอนแรกมาจัดทำในรูปแบบของการยกร่างกระทู้ถาม โดยตั้งเป็นคำถามตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือข้อมูลการเสนอญัตติตามรูปแบบ และเงื่อนไขตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

(ข) รวบรวมข้อมูลไว้ในแฟ้มเอกสารและไฟล์ข้อมูลเพื่อใช้งาน

4.5 ปัญหาในการปฏิบัติงานการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ

จากการดำเนินงานทางด้านการควบคุมการบริหารราชการ วิทยากรซึ่งมีหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ยกร่างกระทู้ถามและญัตติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และจัดเก็บข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ ลงฐานข้อมูลอย่างเดียว ซึ่งจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานดังกล่าวได้พบสภาพปัญหาของหน่วยงาน ในการปฏิบัติหน้าที่ยกร่างกระทู้ถามและญัตติในด้านระบบการจัดเก็บเอกสารและการสืบค้นข้อมูล ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่ใช้ดำเนินการ ปัจจุบันมีสภาพปัญหาเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

4.5.1 ปัญหาด้านการบริหารจัดการ

ในการดำเนินงานด้านการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว มีการจัดเก็บข้อมูลลงฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพียงอย่างเดียว การจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวยังไม่เป็นระบบและความทันสมัยของข้อมูล ไม่มีการจัดหมวดหมู่ ลำดับความสำคัญที่จะทำให้สะดวกต่อการค้นคว้าและนำมาใช้งานได้ และการจัดเก็บข้อมูลในปัจจุบัน ยังกระจัดกระจายหลายแหล่งไม่สามารถเชื่อมต่อผ่านระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของรัฐสภาได้ การเข้าถึงข้อมูลเป็นไปได้ยากและซับซ้อนเพราะมีการจัดเก็บข้อมูลตั้งรหัสในการเข้าถึงแบบส่วนตัว

4.5.2 ปัญหาด้านบุคลากร

ในการดำเนินงานด้านการเข้าระบบฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตตินั้น ปัจจุบันพบว่า บุคลากรขาดองค์ความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ในการดำเนินการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากการจัดเก็บข้อมูล ในระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของรัฐสภาจะต้องใช้ผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน บุคลากร ที่ปฏิบัติงานต้องมีความรู้การใช้โปรแกรมระบบฐานข้อมูลในการปฏิบัติงาน เพราะจะต้องรู้วิธีการ จัดเก็บข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่จึงควรต้องเป็นผู้มีความสามารถ และหมั่นพัฒนา ตนเองเสมอ โดยการศึกษาค้นคว้า หาความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้มีความรู้ทันต่อเทคโนโลยีที่พัฒนา ไปอย่างรวดเร็ว และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบว่า วิทยากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ระบบฐานข้อมูล การนำเข้าข้อมูลลงระบบฐานข้อมูล ขาดความรู้และการประยุกต์ ใช้โปรแกรม

4.5.3 ปัญหาด้านเครือข่ายระบบข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการให้บริการงานยกร่างกระทู้ถามและญัตติ มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงาน ปัจจุบันพบว่าสำนักกฎหมายยังไม่มีโครงสร้างเครือข่ายข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ ประกอบด้วย เครือข่ายข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมืองการปกครองและเครือข่ายเฉพาะประเด็น ซึ่งจะต้องใช้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลจากหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ เพื่อให้มีเครือข่ายข้อมูลครบถ้วนสะดวกต่อการสืบค้น หากไม่มีการสร้างเครือข่ายข้อมูล ส่งผลให้การดำเนินงานบางครั้งเกิดความล่าช้า ไม่ทันต่อสถานการณ์และความต้องการของสมาชิก

4.6 ปัญหาการยกร่างกระทู้และญัตติที่เกี่ยวกับปัญหาที่ดินทำกินและการออกเอกสารสิทธิ์

ปัญหาที่ดินทำกินและการออกเอกสารสิทธิ์นั้นเป็นเรื่องที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ความสำคัญและมีการใช้บริการในการยกร่างกระทู้ถามและญัตติเป็นจำนวนมาก สำหรับขั้นตอนการยกร่างนั้น โดยทั่วไปไม่มีความแตกต่างจากประเด็นอื่น ๆ แต่สิ่งที่แตกต่างอย่างชัดเจน คือ เนื้อหาและข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏในร่างดังกล่าว กล่าวคือประเด็นปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์นั้นมีความซับซ้อนกว่าปัญหาทั่วไป เช่น ปัญหาน้ำท่วม ถนนชำรุด การสร้างสะพาน หรือการติดตามโครงการต่าง ๆ ของรัฐ ซึ่งเป็นกระทู้ถามและญัตติที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องการให้วิทยากรยกร่างให้เสมอ ปัญหาเรื่องที่ดินทำกินและการออกเอกสารสิทธิ์นั้น จากการศึกษาร่างกระทู้ถามและญัตติที่มีการยกร่างให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมาพบว่ามีประเด็นที่หลากหลายกว่าเรื่องทั่ว ๆ ไป ดังนี้

- (ก) ปัญหาความขัดแย้งเรื่องแนวเขตที่ดินระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชน
- (ข) ปัญหาความทับซ้อนของแนวเขตที่ดินระหว่างหน่วยงานของรัฐ
- (ค) ปัญหาการกระจายการถือครองที่ดินและที่ดินรกร้าง
- (ง) ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย
- (จ) ปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ทับซ้อนกับที่ดินของรัฐ
- (ฉ) ปัญหาการบริหารจัดการที่ดิน

ประเด็นปัญหาเหล่านี้เมื่อศึกษาสิกลงไปจะพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากปัจจัยสำคัญได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐ ปัญหาข้อกฎหมาย และปัญหาที่เกิดจากนโยบายซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้การยกร่างกระทู้ถามและญัตติเกี่ยวกับปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์นั้นต้องใช้ข้อมูลหลายด้านทั้งการศึกษาระเบียบและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและการศึกษางานวิจัยและงานทางวิชาการที่ผ่านมา เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงสภาพปัญหาที่ได้รับการถ่ายทอดจากทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประชาชนผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน และหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องได้อย่างถ่องแท้สามารถนำข้อเท็จจริงเหล่านั้นมาประมวลผลกับข้อมูลต่าง ๆ และวิเคราะห์ออกมาเป็นประเด็นก่อนที่จะ

ลงมือยกร่างกระทู้อาณัติหรือญัตติที่ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้เกิดความถูกต้องต่อไป

เพื่อเป็นการทำความเข้าใจและสามารถมองเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น ผู้ศึกษาจึงขอยกตัวอย่างร่างกระทู้อาณัติดังนี้

“เรื่อง ปัญหาการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางบนพื้นที่ทับซ้อนกับเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้อาณัติถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

ด้วยกระผมได้รับการร้องเรียนจากองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางบนพื้นที่ทับซ้อนกับเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี สืบเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางได้จัดทำโครงการก่อสร้างและขยายถนนสายบ้านทุ่ง ป้ายาง คลองสน ขนาดความกว้าง 30 เมตร และโครงการก่อสร้างประติมากรรมอ่าวนาง สุสานหอย ในพื้นที่ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจหน้าที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ตามที่ได้มีการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และภารกิจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 แต่ที่ผ่านมายังไม่สามารถเข้าไปดำเนินการโครงการในพื้นที่ได้ เนื่องจากโดยข้อเท็จจริงพื้นที่ในเขตตำบลอ่าวนางเกือบทั้งหมดทับซ้อนกับเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี ซึ่งหากมีการเข้าไปดำเนินการจัดทำโครงการในพื้นที่ทับซ้อนดังกล่าวอาจมีความผิดฐานบุกรุกพื้นที่อุทยาน อย่างไรก็ตามเกี่ยวกับประเด็นปัญหาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยมีคำวินิจฉัยโดยเป็นหนังสือ ที่ นร 0501/1866 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2528 แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 3) สรุปความได้ว่า “การที่ส่วนราชการจะมีอำนาจดูแลที่ดินรัฐ ย่อมมีอำนาจดูแลที่ดินของรัฐนั้นได้ แม้ว่าจะไม่มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นเลย การที่ส่วนราชการมีอำนาจหน้าที่กำกับตรวจตรา และควบคุมกฎหมายก็ได้หมายความว่าที่ดินนั้นเป็นของส่วนราชการนั้น ดังนั้นเขตทางหลวงแผ่นดินจึงสามารถผ่านเข้าไปในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือเขตอุทยานแห่งชาติได้ โดยไม่จำเป็นต้องเพิกถอนเขตทางหลวงออกจากป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตอุทยานแห่งชาติแต่อย่างใด การที่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการหนึ่งจะปฏิบัติหน้าที่ของตนในขอบเขตของกฎหมายย่อมไม่มีความผิด

ตามกฎหมายอื่น ซึ่งเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการอื่นยอม (ต้อง) ยินยอมให้เจ้าหน้าที่ของอีกส่วนราชการหนึ่ง กระทำตามอำนาจหน้าที่โดยชอบ เช่น การที่กรมทางหลวงทำการก่อสร้างทางหลวงตามแนวที่กำหนดไว้แล้ว โดยถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง กฎหมายของรัฐทุกฉบับย่อมมีค่าบังคับเสมอกัน เว้นแต่จะมี บทบัญญัติของกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น และเพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่วนราชการทั้งสองสามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้สำเร็จตามเจตนารมณ์ของกฎหมายทั้งสองฉบับ ส่วนราชการดังกล่าวอาจทำความตกลง และวางระเบียบปฏิบัติร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ที่อยู่ภายในเขตอุทยานแห่งชาติปฏิบัติ ตามความเหมาะสมได้” แต่จากการประสานงานกับอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางได้รับแจ้งว่าหากต้องการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ที่อยู่ในเขตทับซ้อน ต้องทำหนังสือถึงกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชเพื่อขออนุญาตเป็นกรณีไป ส่งผลให้ ณ ปัจจุบันการดำเนินการตามข้อบัญญัติซึ่งผ่านความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง และเป็นไปตามกฎหมายท้องถิ่นแล้วไม่สามารถดำเนินการได้ ส่งผลต่อการพิจารณางบประมาณรายปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีต่อ ๆ ไป ทำให้ไม่สามารถพัฒนาพื้นที่และอำนวยความสะดวก ให้แก่ประชาชนได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ มีผลกระทบต่อการทำงานของท้องถิ่น และการดำเนินงานของท้องถิ่นอื่น ๆ ที่มีเขตพื้นที่ทับซ้อนกับกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ในอนาคต และไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการถ่ายโอนอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศของรัฐบาลชุดปัจจุบัน จึงขอเรียนถามว่า

1. กระทรวงมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอ่าวนางบนพื้นที่ทับซ้อนกับเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพีหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

2. กระทรวงมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นบนพื้นที่ทับซ้อนกับเขตอุทยานแห่งชาติในพื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสฤกษ์พงษ์ เกี้ยวข้อง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
จังหวัดกระบี่”

จะเห็นได้ว่าเนื้อหาในกระทู้นี้มีความซับซ้อนและยากแก่การเข้าใจ ทั้งในเรื่องของปัญหา ความทับซ้อนของพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางรับผิดชอบกับเขตอุทยานแห่งชาติ หาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี โดยแม้ว่าจะมีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่มีการถ่ายโอนอำนาจตามบทบัญญัติในกฎหมายแล้วก็ตาม แต่สิ่งที่เกิดขึ้น คือ พื้นที่เขตอุทยานยังมีพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติบังคับใช้อยู่ในพื้นที่ ซึ่งสิ่งนี้เป็นเพียงตัวอย่างขั้นต้นในการแสดงให้เห็นถึงความซับซ้อนของข้อเท็จจริงและต้องมีการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นด้วย สิ่งเหล่านี้ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ยกร่างกระทู้ถาม และยุติของวิทยากรสำนักกฎหมายนั้นประสบปัญหาเนื่องจากการยกร่างกระทู้ถามนี้จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ ร่างกระทู้ถามหรือยุติในประเด็นนี้ที่เคยมีผู้ยกร่างมาแล้ว ข้อมูลด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลเกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเหล่านี้ รวมทั้งงานวิชาการ บทความที่สามารถนำมาประกอบการพิจารณาได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่มีคัดคัดกรอง วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินการค้นคว้าจากแหล่งต่าง ๆ ตามอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด สอบถามจากผู้ที่เคยยกร่างมาแล้ว ซึ่งทำให้เสียเวลาในการรวบรวมข้อมูลและการยกร่าง

4.7 ความสำคัญของฐานข้อมูลกระทู้ถามและยุติ

การให้ยกร่างกระทู้ถามและยุติแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสนับสนุน การทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ต้องดำเนินการ ตามรูปแบบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หลักการร่างหนังสือราชการและหลักการทางวิชาการ ซึ่งต้องตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะในด้านเนื้อหาสาระของ เรื่องการใช้ถ้อยคำสำนวนเพื่อให้กระทู้ถามและยุติมีความสมบูรณ์และนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ของสมาชิกฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ภายในระยะเวลาที่จำกัด จึงมีความจำเป็น ที่จะต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐ หรือมติ คณะรัฐมนตรีเพื่อใช้ประกอบการร่างกระทู้ถามและยุติ

ในขั้นตอนของการยกร่าง จำเป็นต้องศึกษาข้อเท็จจริงอย่างละเอียดและมีการสืบค้นข้อมูล เพิ่มเติม รวมทั้งรายละเอียดข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่สืบค้นได้มาศึกษาวิเคราะห์ตามหลักวิชาการ ในประเด็นปัญหาของแต่ละเรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริงด้านต่าง ๆ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับงานในหน้าที่ รับผิดชอบของรัฐบาล

ดังนั้น การจัดทำฐานข้อมูลกระทู้ถามและยุติ จึงมีความสำคัญต่องานยกร่างกระทู้ถาม และยุติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากมีข้อมูลพื้นฐานและข้อเท็จจริง

ที่ได้มีการกลั่นกรองข้อมูลแล้ว จะทำให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วภายในระยะเวลาจำกัดทำให้สมาชิกฯ มีกระทู้ถามหรือญัตติเสนอประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ทันเวลาที่กำหนด

จากที่กล่าวมาข้างต้นนับเป็นการสนับสนุนให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดทำข้อมูลกระทู้ถามและญัตติเพราะใช้เป็นข้อมูลประกอบการยกร่างฯ ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อนำประเด็นปัญหาไปสู่การแก้ไขปัญหตามกระบวนการตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน อันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนต่อไป

4.8 แนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลการยกร่างกระทู้ถามและญัตติเกี่ยวกับปัญหาที่ดินทำกินและการออกเอกสารสิทธิ์

จากการศึกษาการยกร่างกระทู้ถามและญัตติที่เกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ ทำให้ทราบถึงปัญหา สาเหตุ และข้อจำกัดที่อาจทำให้ประสิทธิภาพในการให้ยกร่างกระทู้ถามและญัตติลดลง โดยสภาพปัญหาสำคัญที่พบ ได้แก่ แหล่งข้อมูลที่ใช้อยู่กระจัดกระจาย การจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ เนื้อหากระทู้ถามและญัตติที่มีความซับซ้อน ซึ่ง จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ ทั้งนี้ เพื่อให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากรสำนักกฎหมาย ผู้ศึกษาจึงได้จัดทำฐานข้อมูลการยกร่างกระทู้ถามและญัตติเกี่ยวกับปัญหาที่ดินทำกินและการออกเอกสารสิทธิ์ โดยอาศัยกรอบแนวคิดทฤษฎีการจัดการความรู้ แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนนักปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การสร้างฐานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดำเนินการ โดยมีแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูล ดังนี้

- 4.8.1 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ
 - 4.8.2 การพัฒนาด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบข้อมูลจากหน่วยงานภายใน
 - 4.8.3 การพัฒนาด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก
- โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.8.1 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ

การบริหารจัดการนับเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดเก็บข้อมูล การสืบค้นข้อมูล ที่ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติงานยกร่าง ข้อมูลจะต้องเป็นข้อเท็จจริงถูกต้อง โดยมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

(ก) วางแผนการพัฒนาการจัดทำฐานข้อมูลการยกร่างกระทู้ถามและญัตติที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลต่อเนื่องเพื่อเป็นการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพ

(ข) เนื่องจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับด้านการยกร่างกระทู้ถามและญัตติเกี่ยวกับปัญหาที่ดินทำกินและการออกเอกสารสิทธิ์มีเป็นจำนวนมาก จึงควรมีการวางแผนการบริหารจัดการข้อมูล

อย่างเป็นทางการ โดยต้องมีการค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า นำมาคัดแยกประเภทเป็นข้อมูลแต่ละด้าน ได้แก่ ร่างกระทู้และญัตติเกี่ยวกับปัญหาที่ดินทำกินและการออกเอกสารสิทธิ์ที่เคยมีผู้ยกร่างเอาไว้แล้ว ข้อมูลด้านกฎหมาย บทความและงานวิชาการ และข่าวสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีระบบการจัดเก็บและการสืบค้นที่ดี

(ค) จัดระบบการสืบค้นข้อมูล ซึ่งเป็นระบบที่มีความเชื่อมโยงกับระบบการจัดเก็บข้อมูล โดยสามารถดึงข้อมูลกระทู้ถามและญัตติตามที่ต้องการมาใช้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(ง) จัดฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรภายในกลุ่มงานกฎหมาย 1, 2, 3 และกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเข้าสู่ระบบฐานข้อมูล และจัดทำคู่มือ การสืบค้นข้อมูลเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

4.8.2 การพัฒนาด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบข้อมูลจากหน่วยงานภายใน

ในการดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบข้อมูลจากหน่วยงานภายใน จากการศึกษาพบว่า ควรมีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการร่างกระทู้ถามและญัตติจากสำนักวิชาการ สำนักการประชุม และสำนักกฤษฎาธิการ เพื่อขอข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ และข้อมูลทางวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยการประสานความร่วมมือจากสำนักต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพความถูกต้องรวดเร็วในการปฏิบัติงาน โดยผู้เสนอผลงานเสนอแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

(ก) พัฒนาการสร้างเครือข่าย การสร้างเครือข่ายโดยติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติของสำนักต่าง ๆ เพื่อสะดวกต่อการเรียกใช้งาน ในการให้บริการร่างกระทู้ถามและญัตติได้รวดเร็ว ในการประสานงานต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศมาบริหารจัดการฐานข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

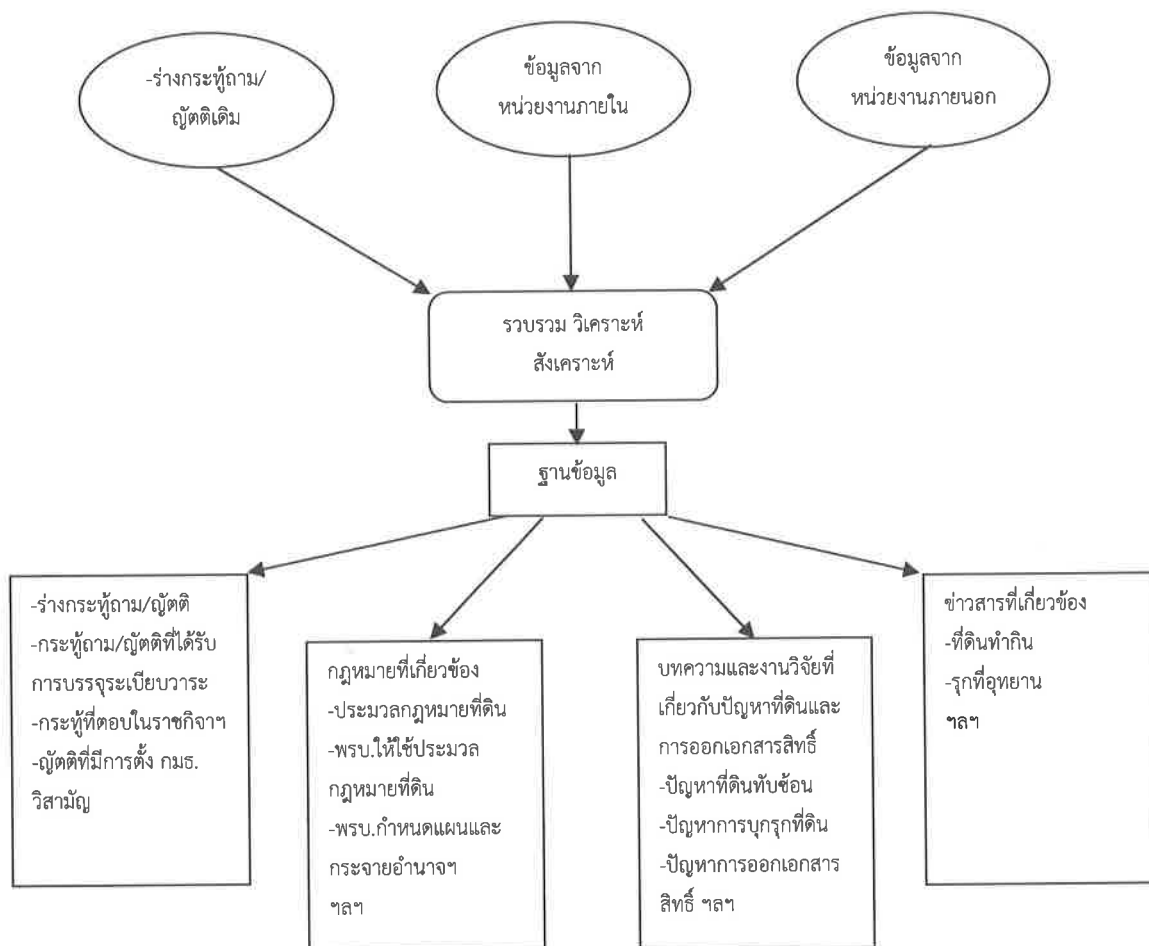
(ข) พัฒนาด้านการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากข้อมูลพื้นฐานที่ให้บริการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนมาก ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลให้สามารถจัดเก็บข้อมูลจำนวนมากได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการจัดเก็บข้อมูลแบบข้อความเรียงลำดับเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง เพราะคอมพิวเตอร์สามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถประมวลผลได้และสืบค้นข้อมูลได้

(ค) พัฒนาด้านการสืบค้นข้อมูล พัฒนาระบบการสืบค้นข้อมูล โดยการติดตั้งโปรแกรมการสืบค้นฐานข้อมูล เพื่อใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระทู้ถามและญัตติ โดยประสานขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่พัฒนาระบบ จากสำนักสารสนเทศออกแบบโปรแกรมโดยให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถเชื่อมต่อกันระหว่างโปรแกรมฐานข้อมูลแต่ละประเภทได้

4.8.3 การพัฒนาด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก

เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถเชื่อมโยงสารสนเทศระหว่างหน่วยงานโดยเชื่อมโยงศูนย์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เช่น มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับกระทู้ถามและญัตติ หรือข้อมูลของกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระทู้ถามและญัตติ เป็นต้น

แผนผังแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูล

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและยุติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการร่างกระทู้ถามและยุติของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการร่างกระทู้ถามและยุติของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และศึกษาแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและยุติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ โดยการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้เทคนิคการวิจัยเอกสารและนำทฤษฎีมาเป็นการรอบแนวคิดในการวิจัย โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิที่มีการตรวจสอบและกลั่นกรองข้อมูลแล้ว และใช้วิธีการสังเกตจากผู้เข้าระบบฐานข้อมูลและจากประสบการณ์การใช้งาน เพื่อประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาพบว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลและการสืบค้นข้อมูลสำหรับการร่างกระทู้ถามและยุติยังไม่เป็นระบบ โดยเฉพาะเมื่อศึกษาในประเด็นฐานข้อมูลเรื่องปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ ซึ่งข้อมูลมีความซับซ้อนและหลากหลายนั้น ยังไม่มีการจัดหมวดหมู่ลำดับความสำคัญที่จะทำให้สะดวกต่อการใช้งานและการจัดเก็บข้อมูลในปัจจุบันยังกระจัดกระจายหลายแหล่ง การจัดเก็บข้อมูลและการสืบค้นข้อมูลไม่ได้รับความสะดวก ทำให้เกิดความล่าช้า ข้อมูลไม่ทันสมัย ส่งผลต่อการปฏิบัติงานโดยตรง

นอกจากนี้ในการศึกษาสามารถนำผลการศึกษาวิเคราะห์นั้นมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลกระทู้ถามและยุติที่เกี่ยวข้องกับการร่างกระทู้ถามและยุติ ทั้งข้อมูลที่มีในอดีต ข้อมูลที่ได้ดำเนินการในปัจจุบัน และข้อมูลที่ต้องมีการจัดเก็บในอนาคต ให้มีความทันสมัย รวมทั้งมีระบบการสืบค้นที่สะดวก รวดเร็ว โดยผู้ศึกษาได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดทำฐานข้อมูลกระทู้ถามและยุติ เพื่อสนับสนุนงานด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของสภาผู้แทนราษฎร ในประเด็น 3 เรื่อง ดังนี้

- (ก) การพัฒนาด้านการบริหารจัดการฐานข้อมูลกระทุ่ถามและยุติที่เกี่ยวข้องกับการยกกร่างกระทุ่ถามและยุติ
- (ข) การพัฒนาด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบข้อมูลจากหน่วยงานภายใน
- (ค) การพัฒนาด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก

5.2 การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลกระทุ่ถามและยุติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ในครั้งนี้ จากการศึกษาพบว่าการปฏิบัติหน้าที่ที่ผ่านมา มีการบริหารจัดการข้อมูลที่ไม่มีประสิทธิภาพ ข้อมูลไม่เป็นระบบ ไม่มีฐานข้อมูลและได้ศึกษาถึงสภาพปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดทำฐานข้อมูลกระทุ่ถามและยุติ โดยเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ซึ่งมีความซับซ้อนและมีความเฉพาะตัวกว่าข้อมูลส่วนอื่น ๆ จากการวิจัยเอกสารโดยการนำเทคนิคและวิธีการจากแนวคิดการจัดการความรู้ ทั้งในเรื่องของการสืบค้น รวบรวม การสร้างความรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูล แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวคิดเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูล พบว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในฐานข้อมูลกระทุ่ถามและยุติที่มีอยู่ในปัจจุบัน การเข้าถึงข้อมูลเป็นไปได้ยากและซับซ้อน เพราะมีการจัดเก็บข้อมูลตั้งรหัสในการเข้าถึงแบบส่วนตัว บุคลากรขาดความรู้ในการเข้าถึงระบบฐานข้อมูล การเรียกใช้ข้อมูลและการสืบค้นข้อมูลมีความล่าช้าไม่ทันเหตุการณ์ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ยังเป็นปัญหามาโดยตลอด จึงสมควรที่จะต้องจัดทำฐานข้อมูลกระทุ่ถามและยุติเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้หมดไป

จากผลการวิจัยข้อมูลพื้นฐานของฐานข้อมูลที่มีอยู่เดิมของสำนักกฎหมายพบว่า ข้อมูลที่ใช้ปฏิบัติงานเป็นประจำ แหล่งข้อมูลอยู่กระจัดกระจาย การจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ ทำให้เนื้อหากระทุ่ถามและยุติมีลักษณะขาดเนื้อหาสาระความสมบูรณ์และความชัดเจนในประเด็นที่ตั้งถามไม่สอดคล้องกัน เนื่องจากข้อมูลมีไม่เพียงพอ การจัดเก็บข้อมูลและการสืบค้นข้อมูลไม่ได้รับความสะดวก โดยเฉพาะในประเด็นปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ที่ต้องใช้ข้อมูลด้านกฎหมาย บทความทางวิชาการ และข่าวสารเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจกับข้อเท็จจริงในแต่ละเรื่องที่เกิดขึ้น เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีความซับซ้อน และปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณีก็แตกต่างกันออกไป เมื่อผู้ปฏิบัติงานไม่มีระบบฐานข้อมูลที่ดีพอทำให้ต้องทำการสืบค้นแบบทั่วไปผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งใช้เวลานานและล่าช้า ซึ่งอาจไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อค้นพบจากการศึกษา เมื่อพิจารณาผลการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามและญัตติของสำนักกฎหมาย ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลลงฐานอย่างเป็นระบบ ดังนั้นหากมีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการยกร่างกระทู้ถามและญัตติที่ได้มีการกลั่นกรองข้อมูลแล้วก็จะทำให้เกิดประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลที่ให้บริการสมาชิกฯ ได้รวดเร็วถูกต้อง

จากผลการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกหน่วยงาน ตลอดจนจนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามและญัตติ ผู้ศึกษาได้เสนอแนวทางการพัฒนาการจัดทำฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ เพื่อสนับสนุนงานด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ในประเด็น 3 เรื่อง ดังนี้

5.2.1. ด้านการบริหารจัดการฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ

แนวทางในการบริหารจัดการนับเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดเก็บข้อมูล การสืบค้นข้อมูล ที่ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติงานยกร่าง ข้อมูลจะต้องเป็นข้อเท็จจริง และต้องให้บริการที่รวดเร็วถูกต้องแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งหากขาดฐานข้อมูลที่ดีมีประสิทธิภาพแล้ว ข้อมูลที่ได้จะเขียนไม่ราบรื่น ทั้งเนื้อหาสาระและถ้อยคำต่าง ๆ ผู้เสนอผลงานจึงเสนอแนวทางในการดำเนินการดังนี้

(ก) วางแผนการพัฒนาการจัดทำฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพ

(ข) เนื่องจากข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับด้านการยกร่างกระทู้ถามและญัตติเกี่ยวกับเรื่องปัญหาที่ดินและการออกเอกสารสิทธิมีเป็นจำนวนมาก จึงควรมีการวางแผนการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยต้องมีการค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า นำมาคัดแยกประเภทเป็นข้อมูลแต่ละด้าน เช่น ร่างกระทู้ถามและญัตติที่เคยทำมาแล้ว ข้อมูลด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง บทความและผลงานทางวิชาการ และข่าวสารที่เกี่ยวข้อง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีระบบการจัดเก็บและการสืบค้นที่ดี

(ค) จัดระบบการสืบค้นข้อมูล ซึ่งเป็นระบบที่มีความเชื่อมโยงกับระบบการจัดเก็บข้อมูล โดยสามารถดึงข้อมูลกระทู้ถามและญัตติและข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ต้องการมาใช้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(ง) จัดฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรภายในกลุ่มงานกฎหมาย 1, 2, 3 และกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเข้าสู่ระบบฐานข้อมูล และจัดทำคู่มือการสืบค้นข้อมูลเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

5.2.2 ด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบข้อมูลจากหน่วยงานภายใน

แนวทางในการดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบข้อมูลจากหน่วยงานภายใน จากการศึกษา ผู้ศึกษามีความเห็นที่ควรจะมีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการร่างกระทู้ถามและญัตติ จากสำนักวิชาการ สำนักการประชุม และสำนักกรรมการที่รับผิดชอบคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ และข้อมูลทางวิชาการ รายงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยการประสานความร่วมมือจากสำนักต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพความถูกต้องรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

5.2.3 ด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก

เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถเชื่อมโยงสารสนเทศระหว่างหน่วยงานโดยเชื่อมโยง ศูนย์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เช่น มติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ หรือข้อมูลของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากผลการดำเนินการทำให้มีแนวทางพัฒนาระบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล การยกกระทู้ถามและญัตติที่เกี่ยวกับปัญหาเรื่องที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ เพื่อสนับสนุน การปฏิบัติงานของวิทยากรสำนักกฎหมาย และงานทางด้านควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ของสภาผู้แทนราษฎร ทำให้ผู้ยกกระทู้ถามมีข้อมูลภายในหน่วยงานและข้อมูลภายนอกเป็นฐานข้อมูล ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้งานยกกระทู้ถามมีคุณภาพตามไปด้วย และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนได้รับการคุ้มครอง นอกจากนี้ยังทำให้มีแนวทางในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านอื่น ๆ ของสำนักกฎหมายในโอกาสต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการอภิปรายผลการวิจัยสามารถนำผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา การจัดทำฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ซึ่งเป็นผลการวิจัยเอกสาร จากการบริหารจัดการฐานข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลและการสืบค้นไม่เป็นระบบ เกิดความล่าช้า เมื่อพิจารณาวิเคราะห์ข้อจำกัดในทางปฏิบัติของการจัดเก็บฐานข้อมูลที่เกิดความล่าช้า ไม่เป็นระบบ เนื่องจากบุคลากรมีงานประจำที่ต้องให้บริการสมาชิก ไม่มีเวลา คำนคว้า รวบรวมข้อมูล การนำเข้าข้อมูลจึงเป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานธุรการ ตลอดจนการออกแบบฐานข้อมูลต้องให้เจ้าหน้าที่ สารสนเทศดำเนินการให้ ทั้งนี้วิธีการที่จะสนับสนุนให้แนวทางการพัฒนาการจัดทำฐานข้อมูล เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ ประกอบกับ การนำจุดแข็งของบุคลากรมาเป็นแนวทางการพัฒนาและ

การพิจารณาสภาพปัญหาของการจัดทำฐานข้อมูลประกอบกับแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งเสนอวิธีการดำเนินงาน ผู้เสนอผลงานมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ด้านบุคลากร

(ก) บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการให้บริการยกร่างกระทู้ถามและญัตติ ควรติดตาม คำนวณข่าวสารข้อมูล สิ่งสมควรรู้ ความเข้าใจข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานร่างกระทู้ถาม และญัตติ และตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการพัฒนาฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ เพื่อสนับสนุนงานด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

(ข) บุคลากรต้องตระหนักเห็นความสำคัญของการสร้างเครือข่ายทางความรู้ ที่จำเป็นต้องติดต่อประสานงาน เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูล จากหน่วยงานและบุคคลภายนอก อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังต้องดำเนินการในการศึกษา คำนวณ รวบรวมข้อมูลและมีการประสานงาน กับสำนักอื่น ๆ ที่ดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลกระทู้ถามและญัตติเพื่อนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และนำมาพัฒนาใช้ในการปฏิบัติงานร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

(ค) ควรมีการวิเคราะห์แนวโน้มความต้องการข้อมูลของผู้ให้บริการที่ผ่านมาว่า มีความต้องการข้อมูลด้านใด ประเภทใด เพื่อเตรียมพร้อมในการให้บริการงานยกร่างให้เป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และตรงตามความต้องการของสมาชิกมากขึ้น

5.3.2 ด้านข้อมูล

(ก) ควรตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างฐานข้อมูล จัดหมวดหมู่แต่ละด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง เพื่อสะดวกต่อการค้นคว้าและสามารถสืบค้นได้ง่าย รวมทั้ง ทันทต่อเหตุการณ์ ข้อมูลถูกต้องครบถ้วน ข้อมูลเป็นหมวดหมู่แต่ละประเภท ลดความซ้ำซ้อน ในการจัดเก็บข้อมูล และเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้เกิดศูนย์รวมความรู้ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ได้รวดเร็ว ถูกต้อง ประหยัดเวลา

(ข) ข้อมูลที่จัดเก็บอยู่ในฐานข้อมูลควรมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยการพัฒนาระบบฐานข้อมูล การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกระทู้ถามและญัตติ โดยแยกประเภทของข้อมูลเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

5.3.3 ด้านพัฒนาฐานข้อมูลงานกระทู้ถามและญัตติ

มีการพัฒนาฐานข้อมูลงานกระทู้ถามและญัตติของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อสร้างระบบ การพิจารณาการดำเนินงานด้านกระทู้ถามและญัตติให้สามารถตอบสนองปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชนได้และเพื่อเป็นข้อมูลในการร่างกระทู้ถามและญัตติผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้ง ใช้ติดตามความก้าวหน้าในการพิจารณากระทู้ถามและญัตติที่ผ่านการพิจารณาในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และตอบในราชกิจจานุเบกษา

บรรณานุกรม

- การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 119
ตอนที่ 609 วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2545.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์และคณะ.(2523). เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
หน่วยที่ 6 -10 . กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทรงวุฒิ ตรีวัฒน์นา. (2544). การใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ของคณาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
สุขภาพ และแนวทางการปรับปรุงการให้บริการ. กรุงเทพฯ:โตมทัศน์.
- เพ็ญพิมล คงมนต์. (2544). การดำเนินงานฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์. สำนักพิมพ์บรรสาร.
- มังกร ชัยชนะดาราและคณะ.(2548). การจัดการฐานข้อมูลอำเภอเชียงดาว. สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัย (สกว.). กรุงเทพฯ : สำนักงานภาค.
- มหาวิทยาลัย.อัมพร ขาวบาง.(2517). การใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์ สาขาวิชา
วิทยาศาสตร์สุขภาพและเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยมหิดล.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
- สมชาย วรรณญาณุไกร. (2555). การสร้างฐานข้อมูลด้วยโปรแกรม. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
และสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุจิตรา อุดลย์เกษม และวรัฐา นพพรเจริญกุล. (2560). ระบบฐานข้อมูล. กรุงเทพมหานคร: ท้อป.
- เสาวคนธ์ รัตนวิจิตรศิลป์และคณะ.(2549). เครือข่ายพัฒนาระบบสารสนเทศเภสัชกรรมโรงพยาบาล
และโครงการจัดทำฐานข้อมูลและระบบสืบค้นงานวิจัยเกี่ยวกับระบบยาในประเทศไทย.
กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- สังคม เตชะวงศ์เสถียรและคณะ.(2546). โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศพืชสวน : พืชผัก.
กรุงเทพฯ:สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2564). คู่มือการร่างญัตติและกระทู้ถาม
(ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2564. กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- หทัยรัตน์ เกตุมณีชัยรัตน์. (2556). เอกสารประกอบการสอน วิชา 336232 ฐานข้อมูลและการออกแบบ
(Database and Design). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ.
- อรรธรณ ปิลันธน์โอวาท, พัทณี เขยจรรยา, เมตตาวิวัฒนานุกูล. (2536). รายงานวิจัยเรื่อง เทคโนโลยี
สารสนเทศและบทบาทในการพัฒนาสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2558). ระบบฐานข้อมูล. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ภาษาอังกฤษ

David M. Kroenke and David J. Auer. (2010). **Database Concepts (4 Ed.)**. New Jersey: Prentice Hall.

Saeed K. Rabimi and Frank S. Haug (2010). **Distributed Database Management Systems A Practical Approach**. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc

ภาคผนวก

ตัวอย่างร่างกระทู้ถาม

สภาผู้แทนราษฎร

วันที่ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนที่อาศัยอยู่ริมคลองลาดพร้าว - คลองเปรมประชากรถูกเวนคืน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

ด้วยประชาชนจากต่างจังหวัดเข้ามาหางานเลี้ยงชีพในกรุงเทพมหานคร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เมื่อผู้คนจากหลากหลายพื้นที่ต่างทยอยเข้ามาอาศัยโดยไม่มีที่อยู่ที่ถูกต้องตามกฎหมาย และขาดความมั่นคง ทำให้ต้องหาที่พักอาศัยตามที่พอหาได้ ผู้คนจึงเลือกที่จะอาศัยริมคลอง เนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรและมีระบบสาธารณูปโภคที่สะดวกสบาย โดยที่ดินริมคลองนั้นเป็นที่สาธารณะ และที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ ดังนั้น ประชาชนที่อาศัยอยู่ริมคลองลาดพร้าว-คลองเปรมประชากร ได้รับผลกระทบจากโครงการก่อสร้างเขื่อนคอนกรีตเสริมเหล็กริมคลองลาดพร้าว - คลองเปรมประชากร ตามคำสั่งคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ สั่งให้เจ้าของอาคารบ้านเรือนหรือถอนอาคารที่รุกล้ำริมคลองให้ย้ายออกไปตามโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง โดยประชาชนบางส่วนได้รับการเยียวยาจากรัฐบาลซึ่งเห็นความสำคัญในปัญหาดังกล่าวจึงได้อนุมัติโครงการบ้านมั่นคงในที่ดินราชพัสดุ เป็นโครงการที่ริเริ่มขึ้นโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ภายใต้สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดในพื้นที่ดินราชพัสดุและปัญหาการบุกรุก และส่วนใหญ่ของประชาชนไม่ได้ต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการดังกล่าว เนื่องจากสิทธิในการเข้าอยู่ในโครงการดังกล่าว มีอายุเพียงแค่ ๓๐ ปีเท่านั้น ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ประชาชนที่อาศัยอยู่มาตั้งแต่เดิมสมัยปู่ย่าตายาย ๗๐ ปีขึ้นไป ไม่สามารถที่จะจ่ายชำระค่าที่อยู่อาศัยของโครงการบ้านมั่นคงได้ และเป็นการสร้างภาระหนี้สินให้เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังกังวลว่าคนรุ่นลูกหลานเมื่ออยู่จนครบ ๓๐ ปีแล้วจะต้องหาที่อยู่อาศัยใหม่ แต่ประชาชนส่วนใหญ่ก็ไม่ได้คัดค้านการก่อสร้างเขื่อนคอนกรีตเสริมเหล็กแต่อย่างใด แต่ต้องการที่จะได้รับสิทธิเหมือนกับชุมชนริมคลองอื่นที่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงได้รับ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

รัฐบาลมีนโยบายที่จะช่วยเหลือประชาชนที่อาศัยอยู่ริมคลองลาดพร้าว - คลองเปรมประชากรหรือไม่ อย่างไร หากมีมาตรการช่วยเหลือจะช่วยดำเนินการให้ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงได้รับหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในห้วงกระทู้ถาม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคอนาคตใหม่

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ปัญหาที่ดินทำกินของราษฎรในแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

ด้วยราษฎรในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย อำเภอครบุรี และอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ประสบปัญหาที่ดินทำกินซึ่งบางส่วนถูกกล่าวหาว่าบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติทับลาน เนื่องจากปัญหาเกิดจากการส่งมอบพื้นที่และการประกาศแนวเขตของหน่วยงานภาครัฐในแต่ละช่วงเวลาเกิดความคลาดเคลื่อนของแนวเขต จนทำให้เขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานทับซ้อนกัน ซึ่งแต่เดิมเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๓ ที่กรมป่าไม้ร่วมกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้สำรวจรังวัดและส่งมอบป่าวังน้ำเขียวให้กับราษฎรอาศัยทำกิน โดยการสำรวจรังวัดนั้นทราบตำแหน่ง รูปแบบและเนื้อที่ที่แน่นอน ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๔ กำหนดที่ดินป่าวังน้ำเขียว ป่าครบุรีในท้องที่ตำบลสระแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจรเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรีและตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ โดยไม่ได้ทำการสำรวจพื้นที่จริงก่อนการประกาศกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน จึงทำให้เกิดกรณีพิพาทเรื่องที่ดินทับซ้อนระหว่างที่ดินทำกินของราษฎรกับอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งข้อเท็จจริงนั้น ราษฎรในพื้นที่ดังกล่าวมีราษฎรได้อาศัยอยู่มาแต่เดิม ต่อมารัฐได้อพยพราษฎรเหล่านั้นลงมาอยู่ในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมไม่มีสภาพความเป็นธรรมชาติและได้จัดสรรพื้นที่ทำกิน จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๓-๒๕๔๓ มีการสำรวจรังวัดปรับปรุงแนวเขตและปักหลักเขตจนเป็นที่รับรู้ทั่วกันของราษฎร แต่การแก้ไขพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานไม่แล้วเสร็จ จึงยังคงใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๔ มาจนถึงปัจจุบัน ทำให้มีราษฎรถูกจับกุม ดำเนินคดี เป็นการสร้างปัญหาความเดือดร้อน ความไม่มั่นคงในการประกอบอาชีพ ส่งผลให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างภาครัฐกับราษฎรในพื้นที่เรื่อยมา จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแผนงานการประกาศใช้แนวเขตปฏิรูปที่ดิน โดยยึดตามแนวกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเดิมปีพ.ศ. ๒๕๔๓ ได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแนวทางดำเนินการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่อยู่อาศัยทำกินมาก่อนการประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในห้วงกระทู้ถาม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายพรชัย อำนวยทรัพย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

จังหวัดนครราชสีมา

กระทู้ - กม.3 - เบญจวรรณ - 8กค63 - สส.พรชัย อำนวยทรัพย์ - เรื่อง ปัญหาที่ดินทำกินของราษฎร
ในแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน - วิลาสินีร่าง

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การเพิกถอนหรือแก้ไขโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ประมวลกฎหมายที่ดินได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับกรณีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือจดทะเบียนรายการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้ใดโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือผู้ตรวจราชการกรมที่ดินมีอำนาจหน้าที่สั่งเพิกถอนหรือแก้ไขได้ โดยก่อนที่จะดำเนินการจะต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนชั้นคณะหนึ่ง เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้ส่งให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่ได้รับรายงานการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน เมื่อพิจารณาประการใดแล้ว ก็ให้ดำเนินการไปตามนั้นตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เห็นได้ว่า ในกรณีที่เกิดปัญหาอันต้องด้วยบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวแล้ว อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ แต่ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่าในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวบ่อยครั้งที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ดำเนินการเป็นไปด้วยความล่าช้า เพิกเฉยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังเช่นกรณีของพื้นที่ตำบลท่าจำปา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ซึ่งมีการกล่าวอ้างว่ามีการออกเอกสารสิทธิ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งกรณีดังกล่าวมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนและเสนอความเห็นมายังอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายแล้ว แต่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายกลับไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ การดำเนินการมีความล่าช้า ล่วงเลยระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดได้ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายได้กำหนดไว้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงมหาดไทย มีนโยบายและแผนงานในการปรับปรุงและพัฒนางานเพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงมหาดไทย มีแนวทางในการพัฒนากระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. ในกรณีที่เกิดความล่าช้าหรือไม่ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ กระทรวงมหาดไทย มีการชี้แจงหรือแจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบหรือไม่ว่าติดขัดประการใด มีเหตุผลเช่นไร อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้อธิบดีในห้กระทู้ถาม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายประสงค์ บุรณ์พงศ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

กระทู้ถาม-ก.ม. 3-ปารจรีย์ พิมพ์-นายประสงค์ บุรณ์พงศ์-การเพิกถอนหรือแก้ไขโฉนดที่ดิน-พงษ์วัฒน์ ร้าง

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอรบผลการดำเนินโครงการ One Map

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ดังต่อไปนี้

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้ดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) เพื่อให้ประเทศไทยมีแนวเขตที่ดินของรัฐที่ถูกต้อง ทันสมัย อยู่บนมาตรฐานแผนที่มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ แนวเขตที่ดินไม่ว่าจะเป็นที่ดินของรัฐหรือที่ดินของเอกชนจะต่อกันได้สนิท ไม่ทับซ้อนกัน เพื่อให้ทุกส่วนราชการใช้และยึดถือในแนวทางเดียวกัน สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทระหว่างรัฐกับภาคเอกชนเกี่ยวกับการบุกรุกและครอบครองที่ดินของรัฐ ทั้งในปีป่าไม้ ที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ที่นิคมสร้างตนเอง ที่ราชพัสดุ ที่ทางหลวง ที่แม่น้ำที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน เป็นต้น มีกำหนดแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๙ และโดยที่โครงการดังกล่าวเป็นการดำเนินการสืบเนื่องมาจากโครงการจัดทำแผนที่ฐานในการกำหนดแนวเขตการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ที่ดิน (Reshape) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และโครงการเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ ตามที่คณะรัฐมนตรีรับทราบเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒

บัดนี้ ระยะเวลาการดำเนินโครงการได้ล่วงเลยมานานพอสมควรแล้ว ก็ยังไม่แล้วเสร็จ จึงขอเรียนถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในฐานะประธานคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ดังนี้

๑. โครงการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) รัฐบาลจะดำเนินการแล้วเสร็จสมบูรณ์ได้เมื่อใด
๒. โครงการดังกล่าวตาม (๑) จะสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนได้อย่างไร

ขอให้ตอบในที่ประชุม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางผ่องศรี แซ่จิ่ง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
จังหวัดศรีสะเกษ

กระทู้--แนบพิมพ์-24 ก.พ.64-นางผ่องศรี แซ่จิ่ง-ขอรบผลการดำเนินโครงการ One Map -ส.ส. ร้าง

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ความเดือดร้อนของประชาชนจากการประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๕

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

ตามที่พระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยเป็นการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ คือ ในท้องที่อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวนี้ คือ เนื่องจากท้องที่อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน มีเกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินประกอบเกษตรกรรมเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพ และที่ดินมีผลผลิตต่อไร่ต่ำ สมควรกำหนดเขตที่ดินในท้องที่ดังกล่าวให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน นั้น

ปัจจุบันสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน (สผส) ได้มีหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูน (ส.ป.ก.) เพื่อตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดินให้เหลือเฉพาะพื้นที่ดำเนินการ โดยกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินที่ประกาศเขตครอบคลุมทั้งอำเภอ ให้เหลือเฉพาะเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ในท้องที่ตำบลน้ำดิบ ตำบลมะกอก ตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง และตำบลเหล่ายาว อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ซึ่งหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบและรับรองแนวเขตจนได้ข้อยุติแล้ว ส.ป.ก. จะนำเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาตามขั้นตอนการประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาฉบับใหม่ ซึ่งจะมีผลเป็นการยกเลิกพระราชกฤษฎีกา ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่ประกาศคลุมทั้งอำเภอไว้ ให้คงเหลือเฉพาะพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเท่านั้น ส่วนพื้นที่ที่อยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดิน หากประชาชนประสงค์จะออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือกฎหมายของหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้นๆ

จากการประกาศเขตพื้นที่ปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอให้เป็นรายพื้นที่ตำบล โดยการประกาศพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ ทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตหมู่บ้าน และตำบลที่ไม่ได้อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับความเดือดร้อน โดยเฉพาะตำบลน้ำดิบ และตำบลนครเจดีย์ มีพื้นที่เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ประมาณ ๕,๖๐๐ ไร่ ทำให้ที่ดินนอกเหนือจาก ๕,๖๐๐ ไร่ ดังกล่าวไม่สามารถออกเอกสารสิทธิ์หรือโฉนดที่ดินกับทางสำนักงานที่ดินจังหวัดได้ อีกทั้งไม่สามารถทำนิติกรรม หรือแปลงสินทรัพย์เป็นทุน เพื่อนำเงินไปลงทุนประกอบอาชีพได้ ถึงแม้จะอยู่อาศัยทำกินอยู่ในที่ดินดังกล่าวมาหลายชั่วอายุคน ซึ่งสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนที่มีพื้นที่ที่ไม่ได้อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินมาเป็นเวลานาน ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในด้านที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน และการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินให้กับประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแนวทางในการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวที่ได้รับ ความเดือดร้อนจากการประกาศพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๕ และประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน ในตำบลเหล่ายาว อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. หากมีการยกเลิกพระราชกฤษฎีกาฯ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ดังกล่าวแล้ว จะดำเนินการประกาศพื้นที่ใหม่เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในห้วงกระทู้ถาม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายรังสรรค์ มณีรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดลำพูน

กระทู้ถามทั่วไป กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย เบญจวรรณ 18-3-64 นายรังสรรค์ มณีรัตน์ ส.ป.ก. ธิติรัตน์ร่าง

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอให้ทบทวนคำตอบกระทู้ถามที่ ๐๒๗ ร. ในประเด็นการพิสูจน์สอบสวนสิทธิที่ดินทำกินของราษฎรหมู่ ๔ บ้านเตรียม อ่าวเคย ตำบลกระ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดพิจิตร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

ตามที่ข้าพเจ้าได้ตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ขอให้ทำการพิสูจน์สอบสวนสิทธิการครอบครองที่ดินทำกินกันแนวเขต และยกเลิกเขตอุทยานแห่งชาติแหลมสนเฉพาะที่ประกาศทับที่ดินทำกินชาวบ้าน ทั้งที่มีเอกสารสิทธิ และไม่มีเอกสารสิทธิ โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศ กรมแผนที่ทหาร ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ร่วมเป็นหลักฐานในการพิสูจน์สิทธิ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒ และกระทู้ถาม ดังกล่าวได้มีการตอบในราชกิจจานุเบกษาเป็นกระทู้ถามที่ ๐๒๗ ร. ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ จากนั้นได้มีการตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ขอให้ทบทวนคำตอบ กระทู้ถามที่ ๐๒๗ ร. ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ และกระทู้ถามดังกล่าวได้มีการตอบ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นกระทู้ถามที่ ๑๕๘ ร. ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ นั้น ต่อมากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มอบหมายให้กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืชตรวจสอบและชี้แจงข้อเท็จจริง โดยกรม อุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้มีหนังสือชี้แจงความว่า "การประกาศเขตอุทยานแห่งชาติแหลมสนที่มี แนวเขตครอบคลุมทับที่ดินที่ราษฎรมีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน โดยขอด้วยกฎหมายในเขตพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตอุทยานแห่งชาติครอบคลุม พื้นที่บริเวณดังกล่าว ไม่ถือว่าเป็นเขตอุทยานแห่งชาติตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒ ราษฎรสามารถ กระทำการใด ๆ ในพื้นที่ได้ ไม่อยู่ในบังคับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ การขอรังวัดออกเป็น เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินของตน (โฉนดที่ดิน) สามารถยื่นคำร้องต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดที่ตั้งของที่ดินนั้น ตามหลักเกณฑ์ระเบียบและแนวทางที่ราชการกำหนด ซึ่งมีกฎกระทรวง (มหาดไทย) ฉบับที่ ๔๓ เป็นแนวทาง ปฏิบัติไว้แล้ว โดยในเรื่องนี้อาจประสานกับสำนักงานที่ดินจังหวัดในการดำเนินการ ไม่จำเป็นต้องเพิกถอนแนวเขต อุทยานแห่งชาติแต่อย่างใด" ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าคำชี้แจงดังกล่าวอาจมีปัญหาในภายหลัง เนื่องจากมิได้อ้าง บทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ อาทิ มาตรา ๔๘ ที่ระบุว่า บรรดาอุทยานแห่งชาติที่ได้ประกาศกำหนด โดยพระราชกฤษฎีกาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ และ มาตรา ๖๒ ระบุว่า บรรดาระเบียบหรือประกาศใด ๆ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง กับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การออก ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ ดังนั้นการใช้กฎกระทรวง (มหาดไทย) ฉบับที่ ๔๓ มาเป็นแนวทางการปฏิบัติตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ชี้แจงนั้นจึงไม่อาจทำได้ตามกฎหมาย เนื่องจากกฎกระทรวงเป็นกฎหมายที่มีระดับศักดิ์ ต่ำกว่าพระราชบัญญัติ และขัดกับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติที่บัญญัติว่า การขยายหรือการ เพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่เป็นการขยายหรือ การเพิกถอนอุทยานแห่งชาติบางส่วนให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิ สารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย

สำหรับประเด็นข้อร้องเรียนของราษฎรหมู่ ๔ บ้านเตรียม อ่าวเคย ตำบลคุระ อำเภอู่บุรี จังหวัดพังงา ที่ร้องขอให้ทางราชการทำการพิสูจน์สอบสวนสิทธิที่ดินทำกินของราษฎร โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ร่วมเป็นหลักฐานในการพิสูจน์สิทธิ เป็นการร้องขอให้ดำเนินการเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายมาตรา ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ หากผลการดำเนินงานตามมาตราดังกล่าวข้างต้นปรากฏผลการตรวจสอบพิสูจน์พบว่า ราษฎรอยู่อาศัยหรือทำกินมาก่อนราษฎรจึงร้องขอให้ดำเนินการด้วยความเป็นธรรมตามกฎหมาย มาตรา ๘ วรรคสาม ในการกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็นอุทยานแห่งชาติ การขยายอุทยานแห่งชาติ หรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ อนึ่ง การดำเนินการตามกฎหมายมาตรา ๘ วรรคสาม นอกจากจะให้ความเป็นธรรมกับราษฎรในพื้นที่แล้ว ยังเป็นการทวงคืนพื้นที่หลุมฝังศพตามประเพณีโบราณของพี่น้องชาวไทยมุสลิมที่ถูกประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติแหลมสน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ จนถึงปัจจุบัน แม้เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติจะละเว้นไม่ทำการจับกุมผู้ที่เข้ามาขุดหลุมฝังศพตามประเพณีที่สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณกาล เมื่อพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้แล้ว เป็นโอกาสที่พี่น้องชาวไทยมุสลิมจะได้ทวงคืนพื้นที่กุโบร์หรือสุสานฝังศพคืนจากอุทยานแห่งชาติให้เป็นที่เรียบร้อย จึงขอเรียนถามว่า

กระทรวงมีนโยบายในการทบทวนพิสูจน์สอบสวนสิทธิที่ดินทำกินของราษฎร โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ร่วมเป็นหลักฐานในการพิสูจน์สิทธิให้แก่ ราษฎรหมู่ที่ ๔ บ้านเตรียม อ่าวเคย ตำบลคุระ อำเภอู่บุรี จังหวัดพังงา หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

กระทู้ถาม-๑๐ มีย ๖๔-เรื่องขอให้ทบทวนคำตอบกระทู้ถาม-สส.ณัฐชา-ชยพล-ร่าง-กัญญาภัค-พิมพ์

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การติดตามปัญหาข้อร้องเรียนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการเข้าตรวจยึดพื้นที่และรื้อสิ่งปลูกสร้างตามมาตรการนโยบายทวงคืนผืนป่าจากราษฎรหมู่ที่ ๒ ตำบลหาดสำราญ อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง และหมู่ที่ ๖ ตำบลตะเสะ อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

กรณี เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๒๑ ย่านตาขาว จังหวัดตรัง ได้ออกคำสั่งตรวจยึด ทำลายรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ๖๖/๕๗ และดำเนินคดีร้องทุกข์กล่าวโทษต่อราษฎรว่ากระทำผิดอาญา โดยไม่มีการไต่สวนหรือตรวจสอบว่าราษฎรดังกล่าวเป็นบุคคลยากจน ยากไร้ หรือไร้ที่ดินทำกินหรือไม่ ทั้งที่ปรากฏว่าราษฎรนั้นมีหลักฐานถือครองที่ดินเป็นแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (สค.๑) รวมจำนวนประมาณ ๑๓ ไร่ การกระทำดังกล่าวของเจ้าหน้าที่จึงส่งผลกระทบต่อราษฎรในท้องที่หมู่ที่ ๒ ตำบลหาดสำราญ อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง จำนวน ๑๕ ครัวเรือน จำนวน ๔๗ คน ซึ่งเป็นผู้มีอาชีพทำประมงขนาดเล็ก ทำปาล์ม น้ำมัน ทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก นอกจากนี้ยังปรากฏว่าเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาทรัพยากร ป่าชายเลนที่ ๒๑ ย่านตาขาว จังหวัดตรัง ยังใช้เครื่องจักรกลขนาดใหญ่ทำลายทรัพยากรชายฝั่งทะเล โดยการใช้รถแบคโฮขุดร่องน้ำ เพื่อจัดทำแนวเขตป่าชายเลนใหม่ รุกล้ำที่ดินทำกินของราษฎร จำนวน ๘ ราย ทั้งยังร้องทุกข์กล่าวโทษราษฎรดังกล่าวที่อาศัยอยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๖ ตำบลตะเสะ อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง ว่ากระทำผิดทางอาญา จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหากรณีที่มีเอกสารการครอบครองที่ดิน สค.๑ อยู่แล้วหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลจะตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีนี้เพื่อให้ถูกต้องเป็นธรรมต่อประชาชนที่ได้รับผลกระทบและแก้ไขเยียวยาความเสียหายจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

กระทู้-ก.2-แนบพิมพ์-16ธ.ค.64-นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์-การติดตามปัญหาข้อร้องเรียนการดำเนินกระบวนการเข้าตรวจยึดพื้นที่และรื้ออาสินสิ่งปลูกสร้าง-สุรภา ร้าง

ตัวอย่างร่างญัตติ

สภาผู้แทนราษฎร

สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการออก
เอกสารสิทธิและปัญหาที่ดินทำกินของราษฎร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยปัจจุบันราษฎรในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ประสบปัญหาได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิและที่ดินทำกิน เนื่องจากราษฎรได้อยู่อาศัยและประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำกินมานานแล้ว แต่ยังไม่มีการออกเอกสารสิทธิที่ดินให้แก่ราษฎร ที่ดินบางแห่งได้มีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาดำเนินการสำรวจรังวัดที่ดินเพื่อออกเอกสารสิทธิให้กับราษฎรที่เคยครอบครองอยู่เดิม และในบางพื้นที่ถูกหน่วยงานของรัฐกล่าวหาว่าบุกรุกพื้นที่อาศัยทำกินมาก่อนหลายสิบปี ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการถือครองสิทธิในที่ดิน โดยไม่มีความเสมอภาคและเท่าเทียม รวมทั้งการกำหนดมาตรการต่างๆของรัฐยังไม่ชัดเจน ทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อนและไม่ได้รับความเป็นธรรมเป็นอย่างมาก การไม่ได้รับสิทธิในที่ดินของตนเองก็จะทำให้ไม่สามารถทำนิติกรรมใด ๆ ได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาสำคัญ ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่และการดำรงชีพของประชาชน จึงขอให้มีการพิจารณาศึกษาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบ และเกิดประโยชน์แก่ราษฎรต่อไป

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาปัญหาการออกเอกสารสิทธิและปัญหาที่ดินทำกินของราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๑ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ผู้เสนอ

(นายสาคร เกี้ยวข้อง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๔๐๘

ญัตติตั้ง กมธ. กลุ่มงานกฎหมาย 3 D2 ปณทิกา 21ส.ค. 62 นายสาคร เกี้ยวข้อง การออกเอกสารสิทธิ วิลาสินี สิทธิโสภณ

ผู้รับรอง ญาติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหา
การออกเอกสารสิทธิ์และปัญหาที่ดินทำกินของราษฎร

๑.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๒.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๓.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๔.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๕.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๖.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๗.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๘.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๙.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๐.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๑.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๒.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๓.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๔.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

ผู้รับรอง ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหา
การออกเอกสารสิทธิ์และปัญหาที่ดินทำกินของราษฎร

๑๕.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๖.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๗.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๘.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๙.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๒๐.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนประดิพัทธ์ พญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหา
เกษตรกรซึ่งทำกินในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๓ บัญญัติว่า “รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด” แต่ในปัจจุบันยังมีเกษตรกรไทยอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง โดยบางรายทำกินอยู่ในที่ดินที่มีปัญหา แนวเขตทับซ้อนกับที่ดินของรัฐ ซึ่งมีกฎหมายประกาศแนวเขตหวงห้าม และกำหนดข้อห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในพื้นที่ โดยมีบทลงโทษทางอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืน ทำให้เกษตรกรกลายเป็นผู้กระทำผิดกฎหมาย และไม่สามารถขอรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เช่น สิทธิในสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การขอรับรองมาตรฐานทางการเกษตรต่าง ๆ รวมถึง สิทธิได้รับความช่วยเหลือตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาในเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาเกษตรกรซึ่งทำกินในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ผู้เสนอ

(นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคอนาคตใหม่

หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๒๔๕

ญัตติ ตั้ง กมธ กลุ่มพัฒ ทิปโก้ ปั่นจิกา 4 ก.ย. 62 นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ แนวทางการแก้ไขปัญหาเกษตรกร เรณูมาศ

ผู้รับรอง ญาติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหา
เกษตรกรซึ่งทำกินในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์

๑.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๒.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๓.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๔.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๕.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๖.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๗.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๘.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๙.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๐.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๑.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๒.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๓.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๔.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

ผู้รับรอง ญาติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหา
เกษตรกรซึ่งทำกินในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์

๑๕.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๖.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๗.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๘.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๙.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๒๐.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนประดิพัทธ์ พญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบและ
ผลงานของนโยบายทวงคืนผืนป่า

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

เนื่องด้วยปัจจุบัน ประชาชนในหลายจังหวัดทุกภาคในประเทศไทยได้ประสบปัญหาเรื่องสิทธิ
เหนือที่ดินทำกิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังการรัฐประหารเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐบาลทหาร
ได้มีคำสั่ง คสช.ที่ ๖๔/๒๕๕๗ เรื่องการปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ การบุกรุกที่ดินของรัฐ
และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน หรือที่เรียกทั่วไปว่า แผนทวงคืนผืนป่า

แม้แผนดังกล่าวมีเจตนามุ่งเน้นเอาผิดกับนายทุนที่ถือครองที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ แต่ทางเป็นจริง
กลับพบว่า เป็นการทวงคืนผืนป่าได้มาจากการดำเนินคดีกับประชาชนผู้ยากไร้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ป่าเท่านั้น
ดังตัวอย่างเช่น ในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินนโยบายในพื้นที่ ๑๒
จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รวมตัวกันออกมาร้องขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับมาตรฐานในการดำเนิน
นโยบาย พบว่ามีประเด็นความไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการนิยามคำว่า “นายทุน” ที่มีความคลาดเคลื่อน จะเห็นได้
จากมีจำนวนผู้ที่ถูกดำเนินคดีในข้อหาไม้ไผ่ไคร่ครอบครองกว่า ๕๐๐ คดี ปรากฏว่ามีคดีของนายทุนที่แท้จริงเพียง
๑๐ รายเท่านั้น ที่เหลือเป็นคดีของเกษตรกรรายย่อย และยังมีประเด็นว่า เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่ให้ความสำคัญยุติธรรม
ในการเข้าถึงฐานทรัพยากร เนื่องจากไม่มีการดำเนินคดีกับพื้นที่สัมปทานเหมืองแร่ พลังงาน และอุตสาหกรรม
ทั้ง ๆ ที่อยู่ในข่ายการรุกรานพื้นที่ป่าไม้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้มีงานศึกษาพบว่า ในช่วงปี ๒๕๕๒-๒๕๕๖ กรมป่าไม้
ดำเนินคดีกับชาวบ้าน จำนวน ๖,๖๕๖ คดี แต่ในช่วงปี ๒๕๕๗-๒๕๕๘ มีจำนวนคดีถึง ๘,๒๓๑ คดี ส่วนกรมอุทยานฯ
ในช่วงปี ๒๕๕๒-๒๕๕๖ ดำเนินคดีกับชาวบ้าน ในเขตอุทยานแห่งชาติและเขตอนุรักษ์ประมาณ ๕,๐๐๐ คดี
ขณะที่ปี ๒๕๕๗-๒๕๕๘ มีประมาณ ๖,๐๐๐ คดี เห็นได้ว่าภายหลังดำเนินนโยบายการทวงคืนผืนป่ามีจำนวน
ชาวบ้านที่ถูกดำเนินคดีเพิ่มขึ้น ทั้งที่ส่วนหนึ่งของปัญหาป่าทับที่ดินของชาวบ้านมาจากระบบข้อมูลและการ
บริหารจัดการที่ดิน สิทธิในที่ดินและเอกสารสิทธิในที่ดิน และระบบภาษีที่ดินที่ขาดประสิทธิภาพ เพราะมี
ประชาชนจำนวนไม่น้อยได้รับผ่นผืนให้อยู่อาศัยในเขตป่ามาก่อน กลับถูกบังคับให้รื้อถอนและอพยพออกจาก
พื้นที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและที่อยู่อาศัย ตลอดจนการไร้ที่ดินทำกินของประชาชนจำนวนมาก

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้พบว่า การดำเนินคดีเกิดผลกระทบอย่างมากกับประชาชน แผนปฏิบัติการ
การทวงคืนผืนป่าเกิดขึ้นภายใต้พื้นฐานแนวคิดการจัดการทรัพยากรแบบอำนาจนิยม และการปฏิบัติการที่มี
ความผิดพลาดบกพร่อง กระทั่งนำมาสู่การสูญเสียอิสรภาพของประชาชน และมีลักษณะจงใจใช้กระบวนการ
ยุติธรรมเป็นเครื่องมือในการจัดการ ในขณะเดียวกันกับมีกระบวนการแก้ไข้ปัญหาและตัดสินใจทางนโยบายที่
ล่าช้า จึงสมควรมีความจำเป็นในการทบทวนนโยบายดังกล่าว

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาในเรื่องศึกษาผลกระทบและผลงานของนโยบายทวงคืนผืนป่า ตามข้อบังคับการประชุมสภา
ผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ผู้เสนอ

(นายนริศ ขำนุรักษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๑๗๓

ญัตติ D3 กลุ่ม 2 -12 พย 62-กัญญาภัค-พิมพ์-สส.นริศ-เรื่อง ศึกษาผลกระทบและผลงานของนโยบายทวงคืนผืนป่า-สุร
ภา-ร่าง

ผู้รับรอง ญาติดี เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบและผลงาน
ของนโยบายทวงคืนผืนป่า

๑.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๒.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๓.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๔.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๕.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๖.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๗.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๘.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๙.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๐.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๑.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๒.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๓.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๔.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
หมายเลขประจำตัวสมาชิก

ผู้รับรอง ญาติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบและผลงาน
ของนโยบายทวงคืนผืนป่า

๑๕.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๖.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๗.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๘.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๙.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๒๐.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนประดิพัทธ์ พญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย และการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยปัญหาในเรื่องที่ดินทำกินและปัญหาการออกเอกสารสิทธิเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน ส่งผลกระทบต่อราษฎรทั้งในด้านที่อยู่อาศัยและการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะผู้ประกอบการด้านเกษตรกรรม ซึ่งในปัจจุบันพบว่า ราษฎรจำนวนมากและเกษตรกรไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองทั้งที่อาศัยอยู่ตั้งแต่บรรพบุรุษ ทำให้ต้องเช่าที่ดินทำกิน อีกทั้งยังประสบปัญหาการสูญเสียที่ดินทำกินให้กับนายทุน โดยสาเหตุของปัญหาในเรื่องที่ดินทำกินเหล่านี้เกิดจากหลายสาเหตุ เช่น ปัญหาความล้มเหลวของระบบการจัดการที่ดินโดยรัฐ ปัญหาการกระจายการถือครองที่ดินทำกิน ปัญหาการไม่ยอมรับรองสิทธิของราษฎรที่ได้ครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐประเภทต่าง ๆ ทำให้มีการผลักดันและขับไล่ราษฎรออกจากพื้นที่ซึ่งถูกกำหนดเป็นแนวเขตของรัฐ ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ราษฎรโดยเฉพาะผู้ประกอบการทางเกษตรได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก เนื่องจากไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ถึงแม้จะมีการเสียภาษีบำรุงท้องที่ แต่ก็ไม่ได้รับการออกเอกสารสิทธิให้แต่อย่างใด และส่งผลไปถึงการที่ไม่สามารถนำที่ดินไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันในการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาเป็นต้นทุนหรือ เพื่อเพิ่มมูลค่าในการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพได้ อันสะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในการถือครองสิทธิในที่ดินอย่างเสมอภาค การขาดประสิทธิภาพในการจัดการและการใช้ทรัพยากรของประเทศทำให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและราษฎร

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาเพื่อขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย และการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภา ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ผู้เสนอ

(นางบุญเรือน ศรีธเรศ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๑๙๖

ผู้เสนอ

(นางมุกดา พงษ์สมบัติ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๒๘๗

ผู้รับรอง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย และ
การออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎร

๑.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๒.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๓.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๔.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๕.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๖.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๗.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๘.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๙.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๐.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๑.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๒.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

ผู้รับรอง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย และ
การออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎร

๑๓.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๔.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๕.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๖.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๗.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๘.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๑๙.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๒๐.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นายชยพล ธานีวัฒน์
ตำแหน่งปัจจุบัน	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัทยเกษตรศาสตร์
สถานที่ติดต่อ	โครงการหมู่บ้านอินดี้ บางใหญ่ 88/5 ซ.แก้วอินทร์ ถ.กาญจนาภิเษก ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน: 0 2242-5900 ต่อ 5881 มือถือ: 087-503-8492